

กรมทรัพยากรน้ำ DEPARTMENT OF WATER RESOURCES

การติดตามประเมินผลโครงการอนุรักษ์
ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ
และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ
ระบบกระจายน้ำ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 , 3-5 และ 7-11

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กรมทรัพยากรน้ำ โดยกองยุทธศาสตร์และแผนงานร่วมกับกองพัฒนาแหล่งน้ำ 1 กองพัฒนาแหล่งน้ำ 2 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1, 3-5, 7-11 ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟันฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ประเมินการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ การดูแลบำรุงรักษาและผลกระทบเบื้องต้นหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆ จากการดำเนินโครงการ โดยคัดเลือกโครงการตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของกรมทรัพยากรน้ำ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 18 โครงการ แบ่งเป็น

1. โครงการอนุรักษ์ ฟันฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ จำนวน 13 โครงการ โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ เป้าหมาย จำนวน 130 ครั้วเรือน เก็บข้อมูลได้ 144 ครั้วเรือน

2. โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค จำนวน 5 โครงการ โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครู ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 4 และ 9 ที่เกี่ยวข้อง

สรุปผลการประเมินดังนี้

1. โครงการอนุรักษ์ ฟันฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

1.1 ข้อมูลทั่วไป

1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย ร้อยละ 68.75 มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 38.19 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 45.14 อาชีพหลักของครัวเรือนเป็นเกษตรกร ร้อยละ 92.36 ก่อนดำเนินโครงการมีรายได้เฉลี่ย 11,983 บาท/เดือน/ครัวเรือน

2) ลักษณะพื้นที่/สภาพปัญหาก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟันฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ ส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ฯลฯ ร้อยละ 100.00 แหล่งน้ำมีปัญหาตื้นเขิน/มีตะกอนดินทับถม มากที่สุด ร้อยละ 27.11

3) การดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ส่วนใหญ่ก่อสร้างจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 49.11

4) ก่อนดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ประชาชนส่วนใหญ่นำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรโดยวิธีสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง คิดเป็นร้อยละ 51.28 ทำให้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 2,015 บาท/เดือน รองลงมาคือใช้น้ำฝน และน้ำประปาสำหรับทำการเกษตร

ร้อยละ 38.46 และใช้เครื่องสูบน้ำโดยใช้ไฟฟ้า ร้อยละ 5.13 มีค่าไฟฟ้าเฉลี่ยครัวเรือนละ 2,013 บาท/เดือน

1.2 ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

1) ด้านคุณภาพการให้บริการ พบว่าประชาชนได้เข้าร่วมประชุมและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ร้อยละ 73.61 และมีความพึงพอใจในภาพรวมที่มีต่อเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำที่มาประชาคมรับฟังความคิดเห็น พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 98.00

2) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลผลิตโครงการ

(1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลผลิตโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 90.33 พบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ แหล่งน้ำมีความจุเก็บกักน้ำเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 94.67 รองลงมาคือพื้นที่ก่อสร้าง/ขุดลอกแหล่งน้ำมีความเหมาะสม ร้อยละ 94.00 และแหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ 92.00

(2) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการระบบกระจายน้ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 87.67 พบว่ามีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ สถานที่ตั้งระบบกระจายน้ำมีความเหมาะสม ร้อยละ 91.67 รองลงมาคือการสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ไม่ขัดข้อง ร้อยละ 87.00 และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่ที่กำหนด/พื้นที่เพาะปลูก ร้อยละ 86.00

(3) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ช่วยให้ครัวเรือนมีน้ำใช้สำหรับทำการเกษตร หรือมีน้ำกินน้ำใช้เพียงพอต่อความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 82.25 และช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้ง-น้ำท่วม หรือสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์ภัยแล้ง-น้ำท่วมในอนาคตได้ ร้อยละ 82.25 มากที่สุดเท่ากัน รองลงมา คือช่วยให้ความเป็นอยู่ (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ร้อยละ 81.25

1.3 การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ

1) หลังมีโครงการประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ร้อยละ 74.31 โดยส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตร (ปลูกพืช, เลี้ยงสัตว์) ร้อยละ 76.19 รองลงมา ใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ร้อยละ 15.87 และใช้เป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาในหมู่บ้าน ร้อยละ 5.56

2) ประชาชนในพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร ส่วนใหญ่ทำนามากที่สุด ร้อยละ 42.07 มีรายได้เฉลี่ย 139,945.88 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมา ปลูกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 26.90 รายได้เฉลี่ย 74,438.79 บาท/ครัวเรือน/ปี และปลูกพืชสวน ร้อยละ 15.17 รายได้เฉลี่ย 194,151.58 บาท/ครัวเรือน/ปี (กรณีรายได้เฉลี่ยมาจากการให้ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในบางโครงการ)

3) ประชาชนในพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในการเลี้ยงสัตว์ โดยส่วนใหญ่เลี้ยงวัวมากที่สุด ร้อยละ 62.50 นำไปขายมีรายได้เฉลี่ย 150,125.00 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมา เลี้ยงหมู ร้อยละ 18.75 นำไปขายมีรายได้เฉลี่ย 28,640.00 บาท/ครัวเรือน/ปี และเลี้ยงไก่ ร้อยละ 9.38 นำไปขายมีรายได้เฉลี่ย 95,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี (กรณีรายได้เฉลี่ยมาจากการให้ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในบางโครงการ)

4) หลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ย 13,262 บาท/ครัวเรือน/เดือน โดยมีค่าเฉลี่ยรายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้นจากก่อนดำเนินโครงการ 1,279 บาท/เดือน คิดเป็น ร้อยละ 10.67 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนของประชาชนในพื้นที่โครงการมากที่สุด คือปัญหาด้านสภาพอากาศ เช่น ฝนตกหนัก น้ำท่วม ร้อยละ 28.05 รองลงมาคือต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูก เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายาฆ่าแมลง ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าสูบน้ำ ร้อยละ 27.39 และสภาพเศรษฐกิจ ร้อยละ 22.77

5) หลังมีโครงการระบบกระจายน้ำ ประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่เกษตรโดยใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ มากที่สุด ร้อยละ 45.45 โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 246 บาท/เดือน รองลงมาคือนำน้ำไปใช้ด้วยการสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 20.45 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 2,570 บาท/เดือน และพบว่าประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรหรือพื้นที่ที่อยู่อาศัยอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ไม่มีระบบส่งน้ำไปถึงพื้นที่ ร้อยละ 15.91

6) ประชาชนในพื้นที่เห็นว่าหลังมีโครงการระบบกระจายน้ำทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตร ร้อยละ 34.86 รองลงมา ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) ร้อยละ 25.71 สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง ร้อยละ 21.71 และพบว่าประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ร้อยละ 17.71

1.4 การมีส่วนร่วม และการดูแลบำรุงรักษาโครงการ

1) หลังดำเนินโครงการ พบว่า มีการดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำแล้ว ร้อยละ 47.22 และยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 52.78 ในกรณีที่โครงการยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ส่วนใหญ่มีการดูแลแหล่งน้ำผ่านคณะกรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 56.32 รองลงมาคือประชาชนในพื้นที่โครงการดูแลรักษาแหล่งน้ำกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ ร้อยละ 29.89 มีการดูแลผ่านคณะกรรมการประปาหมู่บ้าน ร้อยละ 8.05 และมีการดูแลแหล่งน้ำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) ร้อยละ 5.75 โดยประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 56.76 สำหรับโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ประชาชนในพื้นที่โครงการได้มีการแต่งตั้งผู้ดูแล/บำรุงรักษาระบบฯ ของแต่ละพื้นที่ด้วย

2) หลังดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ที่มีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึง คิดเป็น ร้อยละ 93.06 และพบว่าการพิพาทเรื่องการใช้/แย่งน้ำกันใช้ ร้อยละ 6.94

3) ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ ร้อยละ 76.39 หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัวคอนกรีตของอาคารประกอบ รั้วแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 70.83 ประชาชนร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และอาคารประกอบเบื้องต้น ร้อยละ 63.19 และร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำ ทางน้ำเข้า ร้อยละ 52.78

2. โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค

2.1 ก่อนดำเนินโครงการ

ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านน้ำอุปโภคและบริโภค โดยก่อนดำเนินโครงการประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความเจริญส่วนใหญ่ซื้อน้ำดื่มจากเอกชน เช่น น้ำถัง น้ำจากตู้หยอดเหรียญ เป็นต้น และประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือในพื้นที่ทุรกันดาร จะใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติหรือน้ำจากประปาภูเขาสำหรับอุปโภคบริโภค โดยจะนำน้ำดิบมาพักไว้ให้ตกตะกอนและนำไปต้มก่อนบริโภคเพื่อเป็นการฆ่าเชื้อโรค

ก่อนขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการหน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นในพื้นที่ และหลังจากได้รับงบประมาณแล้ว กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการประชุมชี้แจง/รับฟังความคิดเห็นตามระเบียบด้วย โดยในพื้นที่ไม่มีการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการในลักษณะเดียวกันจากหน่วยงานอื่น

สำหรับโครงการที่ใช้น้ำดิบหรือน้ำต้นทุนต่อมาจากระบบประปาของหน่วยงานในท้องถิ่น ก่อนนำน้ำเข้าระบบกระจายน้ำสะอาดมีการตรวจคุณภาพน้ำด้วยชุดตรวจคุณภาพน้ำเบื้องต้น (Test Kit) แต่ในโครงการที่นำน้ำมาจากแหล่งน้ำธรรมชาติหรือระบบประปาภูเขาไม่มีการตรวจคุณภาพน้ำก่อนนำน้ำเข้าระบบกระจายน้ำสะอาด

2.2 หลังดำเนินโครงการ

ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค โดยประชาชนใช้น้ำสะอาดเพื่อบริโภคเป็นหลัก ไม่มีการนำน้ำสะอาดที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ ซึ่งการดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์เมื่อเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ในตอนขอรับการสนับสนุนงบประมาณ โดยโครงการบางแห่งมีประชาชนนอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมายได้ใช้บริการน้ำดื่มสะอาดด้วย เช่น โครงการที่ติดตั้งในโรงเรียน มีแม่ค้าในโรงเรียนที่ได้นำน้ำไปประกอบอาหาร และโครงการบางแห่งมีหน่วยงานท้องถิ่นเข้ามาร่วมในการบริหารจัดการระบบกระจายน้ำสะอาดโดยการเชื่อมต่อบริษัทเข้ากักตุนน้ำหยอดเหรียญ เพื่อนำรายได้มาไว้ใช้สำหรับการบำรุงรักษาระบบและการบริหารจัดการในเบื้องต้น อย่างไรก็ตาม ในบางครัวเรือนยังมีการซื้อน้ำดื่มจากเอกชนอยู่ เนื่องจากบ้านอยู่ห่างไกลจากจุดที่ติดตั้งระบบกระจายน้ำหรือไม่สะดวกในการพกพาภาชนะมาบรรจุน้ำ แต่สำหรับพื้นที่ที่ห่างไกลความเจริญ โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคของกรมทรัพยากรน้ำสามารถทดแทนแหล่งน้ำอุปโภคและบริโภคที่มีอยู่เดิมได้ โดยประชาชนเห็นว่าโครงการฯ มีประโยชน์ต่อชุมชนและประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่มีความต้องการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคเพิ่มเติม เนื่องจากมีการขยายตัวของชุมชน ครัวเรือนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และบางหมู่บ้านที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารยังมีการนำน้ำจากแหล่งน้ำจากธรรมชาติและประปาภูเขามาใช้อุปโภคบริโภค จึงมีความต้องการระบบกระจายน้ำสะอาดเป็นอย่างมาก

โครงการที่ใช้น้ำดิบจากระบบประปาหมู่บ้านจะมีการตรวจคุณภาพน้ำเบื้องต้นเนื่องจากมีการตรวจวัดคุณภาพน้ำประปาอยู่แล้ว หรือในบางท้องถิ่นที่มีศักยภาพจะดำเนินการขอความอนุเคราะห์หน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่เก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำด้วย ซึ่งสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดไม่ได้มีแผนในการตรวจติดตามคุณภาพน้ำ แต่มีเพียงแผนการตรวจติดตามเพื่อซ่อมแซมหรือบำรุงรักษา โดยแต่ละสำนักงานทรัพยากรน้ำจะมีแผนการตรวจติดตามแตกต่างกันไป

หลังโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ และมีการนำน้ำจากโครงการไปใช้แล้ว พบว่า ปริมาณน้ำดิบหรือน้ำต้นทุนในพื้นที่มีเพียงพอสำหรับโครงการฯ ตลอดฤดูแล้ง โดยในแต่ละพื้นที่มีการวางแผนการใช้น้ำและการบริหารจัดการน้ำแตกต่างกันไป กรณีโครงการที่ใช้น้ำดิบจากระบบประปาหมู่บ้านจะมีน้ำเพียงพอสำหรับผลิตน้ำสะอาดได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากระบบประปาหมู่บ้าน

จะใช้น้ำดิบจากแหล่งน้ำที่มีน้ำตลอดทั้งปี แต่โครงการที่ใช้น้ำดิบจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ลำห้วย ลำธาร หรือจากระบบประปาภูเขา ในช่วงฤดูแล้งผู้นำท้องถิ่นจะร่วมกับชาวบ้านในการจัดทำที่กักกั้นน้ำไว้ใช้สำหรับผลิตน้ำสะอาดโดยเฉพาะ

หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้องได้มีการชี้แจง ฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ แนะนำวิธีการใช้งานให้แก่ผู้ดูแลโครงการ ได้แก่ นายช่างขององค์การบริหารส่วนตำบล ครู หรือนำชุมชนในพื้นที่ แต่ยังไม่มีการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการใช้งานระบบ โดยหากพบปัญหาในการใช้งานระบบ หรือปัญหาในการนำน้ำมาใช้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/ผู้ดูแลโครงการจะดำเนินการแก้ไขปัญหาเองหรือแจ้งช่างของหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ช่วยแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น แต่หากพบปัญหาที่ไม่สามารถดำเนินการได้เองจะประสานแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำ เพื่อเข้าดำเนินการตรวจสอบ แก้ไขปัญหาให้ระบบสามารถใช้งานได้ต่อไป

2.3 ความพึงพอใจในการดำเนินโครงการ

ผู้ดูแลโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคมีความพึงพอใจต่อโครงการในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 93.40

3. ข้อเสนอแนะจากประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้อง

3.1 โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ

- 1) ประชาชนมีความต้องการให้เพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำ โดยการขุดลอกแหล่งน้ำให้มีความลึกเพิ่มขึ้น หรือผันน้ำจากลำน้ำสาธารณะเข้าแหล่งเก็บกักน้ำเพื่อให้มีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในช่วงฤดูแล้ง
- 2) ประชาชนมีความต้องการให้ปรับแก้คันดิน หรือเสริมลูกรังบริเวณรอบแหล่งน้ำให้มีความมั่นคงแข็งแรง เพื่อใช้เป็นทางสัญจร
- 3) ประชาชนมีความต้องการขยายพื้นที่ในการเสริมกล่องหินลวดตาข่าย (Gabion & Mattress) บริเวณคันดินริมตลิ่ง สำหรับโครงการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำ บ้านยางน้ำกลัดใต้, บ้านโป่งวิเชียร จังหวัดเพชรบุรี ที่มีการกัดเซาะสูง
- 4) ประชาชนมีความต้องการเพิ่มความสูงของฝาย และตัวดักตะกอนดินที่ถูกชะล้างลงสู่แหล่งน้ำ
- 5) ประชาชนมีความต้องการบันไดคอนกรีตบริเวณริมตลิ่งเพื่อให้เกิดความสะดวกในการต่อเครื่องสูบน้ำไปยังพื้นที่การเกษตร

3.2 โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

- 1) ประชาชนต้องการให้มีการต่อยอดโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์จากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ และต้องการให้หน่วยงานขยายพื้นที่การวางท่อระบบกระจายน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่การใช้ประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้อย่างทั่วถึง
- 2) ประชาชนต้องการเพิ่มขนาดของท่อระบบกระจายน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น
- 3) ประชาชนต้องการให้เพิ่มปริมาตรความจุถังเก็บน้ำของระบบกระจายน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น และเพิ่มจำนวนถังเก็บน้ำ เพื่อให้สามารถเก็บกักน้ำได้ในปริมาณที่เพียงพอ
- 4) ประชาชนต้องการเพิ่มจำนวนเครื่องสูบน้ำโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพิ่มเติม
- 5) ประชาชนต้องการให้กรมทรัพยากรน้ำสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อบริหารจัดการแหล่งน้ำ และให้คำแนะนำในการดูแลบำรุงรักษาระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ในเบื้องต้น

3.3 โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค

- 1) ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงกับจุดที่ตั้งของโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดที่ดำเนินการติดตามประเมินผลมีความต้องการขอรับการสนับสนุนโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพิ่มเติม ในบริเวณพื้นที่หมู่บ้านมะบริ, บริเวณหน้าโรงเรียนบ้านห้วยฮ่อมพัฒนา หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านเวียง อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ และบริเวณโรงเรียนบ้านห้วยมอญ หมู่ที่ 8 ตำบลเรือง อำเภอมืองน่าน จังหวัดน่าน เนื่องจากหมู่บ้านและชุมชนดังกล่าว อยู่ห่างไกลจากจุดที่ตั้งโครงการฯ จึงทำให้การนำน้ำไปใช้ไม่สะดวก
- 2) ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลเห็นควรให้มีการถ่ายโอนทรัพย์สินของโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดูแลรักษาและการบริหารจัดการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็ว

4. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

- 1) หน่วยงานในพื้นที่ควรสำรวจสภาพพื้นที่หรือแหล่งน้ำที่กรมดำเนินการก่อสร้าง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีศักยภาพในการต่อยอดโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อขยายผลโครงการให้ครอบคลุมพื้นที่การใช้ประโยชน์ และประชาชนสามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรได้สะดวกและประหยัดค่าน้ำขึ้นเชื้อเพลิงในการสูบน้ำเข้าแปลงเกษตร
- 2) การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 หน่วยงานควรชี้แจงผู้ที่เข้าร่วมประชุมให้ชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาดความยาวของแนวท่อกระจายน้ำไปยังพื้นที่รับประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจขอบเขตในการดำเนินงาน
- 3) หน่วยงานในพื้นที่ควรสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำของโครงการ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการบริหารจัดการแหล่งน้ำ และการดูแลบำรุงรักษาระบบกระจายน้ำ

ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า รวมถึงส่งเสริมให้กลุ่มผู้ใช้น้ำเรียนรู้จากเกษตรตำบล เกษตรอำเภอในการเพาะปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน หรือการเปลี่ยนแปลงชนิดของพืช และการใช้ปุ๋ยบำรุงดิน เพื่อให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับปริมาณน้ำของแหล่งน้ำที่มีอยู่ และเกิดประโยชน์สูงสุด

4) โครงการที่ยังอยู่ในระยะเวลาหลักประกันสัญญา หากเกิดการชำรุดเนื่องจากการใช้งาน หรือประสบปัญหาอุทกภัย หน่วยงานในพื้นที่ควรเร่งประสานทำความเข้าใจกับผู้นำชุมชน และประชาชนรวมถึงต้องดำเนินการแจ้งบริษัทคู่สัญญาให้เร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร็ว

5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำคู่มือการดูแลบำรุงรักษาระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการดูแลรักษาอุปกรณ์และส่วนประกอบต่างๆ ของระบบกระจายน้ำ เนื่องจากอุปกรณ์บางอย่างต้องดูแลบำรุงรักษาตามหลักวิชาการ หรือควรจัดทำผัง ขั้นตอนการดูแลบำรุงรักษาเบื้องต้นติดไว้บริเวณโครงการ พร้อมส่งมอบคู่มือให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีถ่ายโอนภารกิจตามขั้นตอนการกระจายอำนาจ รวมถึง กรณีระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคที่ควรจัดทำคู่มือการดูแลบำรุงรักษาเพื่อมอบให้ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ด้วย

6) หากมีการถ่ายโอนภารกิจตามขั้นตอนการกระจายอำนาจแล้ว หน่วยงานในพื้นที่ควรมีการติดตามการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ เพื่อทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการรับโอนภารกิจ เพื่อเร่งแก้ไขหรือสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการ รวมถึงการรณรงค์ให้ประชาชน และกลุ่มผู้ใช้น้ำเห็นคุณค่าของแหล่งน้ำ และใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม

7) การตั้งชื่อโครงการควรมีความสอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินการ เพื่อให้การติดตามและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดของโครงการ

8) กรณีโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค หน่วยงานในพื้นที่ควรสนับสนุน ประสานหน่วยงานด้านสาธารณสุข เพื่อร่วมตรวจคุณภาพน้ำจากโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคโดยการออกไปรับรองคุณภาพ นอกจากนี้จะเป็นการดำเนินการเพื่อสร้างมาตรฐานความปลอดภัยในการนำน้ำมาบริโภคให้กับประชาชนแล้วยังเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับระบบฯ ของกรมทรัพยากรน้ำอีกด้วย

คำนำ

กรมทรัพยากรน้ำมีภารกิจหลักในการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กรมทรัพยากรน้ำได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการฯ รวมจำนวน 473 โครงการ เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการอุปโภคบริโภค การเกษตร ป่าไม้ และบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง บรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน และรักษาสมดุระบบนิเวศและพื้นที่ชุ่มน้ำ รวมถึงเพื่อกระจายน้ำไปสู่พื้นที่เป้าหมายในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกษตรน้ำฝนสามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวกทั่วถึง และเต็มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำที่มีอยู่

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ประเมินการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ การดูแลบำรุงรักษาและผลกระทบเบื้องต้นหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆ จากการดำเนินโครงการ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสำหรับนำไปใช้ในการบริหารงาน การพัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำต่อไป สำหรับการประเมินในครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่กองพัฒนาแหล่งน้ำ 1 กองพัฒนาแหล่งน้ำ 2 และสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1, 3, 4, 5 และ 7 – 11 ในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลประชาชนผู้ได้รับประโยชน์ในพื้นที่ อันเป็นผลให้การประเมินผลครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ ผู้ประเมินจึงขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมทรัพยากรน้ำ
ตุลาคม 2567

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

คำนำ

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 โครงการเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย	2
1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	2
1.5 แหล่งงบประมาณ	2
1.6 ระยะเวลาดำเนินการ	2
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 กฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 กฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	3
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	5
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล	7
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	9
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการ	10
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	11
2.7 แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งน้ำผิวดิน และการอนุรักษ์ ป่าชุมชน พัฒนาแหล่งน้ำ	12
2.8 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผู้ใช้น้ำและองค์กรผู้ใช้น้ำ	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	14
3.1 การคัดเลือกโครงการและกลุ่มตัวอย่าง	14
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	15
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	17
บทที่ 4 ผลการประเมิน	19
4.1 การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ป่าชุมชน พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบ กระจายน้ำ	19
4.2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการระบบกระจายน้ำ สะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	38
5.1 สรุปผลการประเมิน	38
5.2 อภิปรายผล	43
5.3 ข้อเสนอแนะจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	45
5.4 ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน	46
เอกสารอ้างอิง	48
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก บันทึกที่เกี่ยวข้อง	
ภาคผนวก ข รายชื่อโครงการคัดเลือกประเมินผล	
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์	
ภาคผนวก ง รูปภาพการลงพื้นที่ประเมินผล	

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

กรมทรัพยากรน้ำ มีภารกิจในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2566 – 2580) แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของกรมทรัพยากรน้ำ โดยมีโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในการดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภค บริโภค การผลิต การเกษตร แก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน

ในการดำเนินงานโครงการหรือการบริหารโครงการ จึงต้องมีการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ จึงมีความจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผลโครงการ เพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร โดยการติดตามประเมินผลโครงการจะต้องพิจารณาทั้งผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ที่ประชาชนจะได้รับ โดยการดำเนินการดังกล่าวมีความสอดคล้องตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน มีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ มีการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย รวมถึงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยรับงบประมาณ โดยสำนักงบประมาณได้จัดวางระบบการติดตามและประเมินผล เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตามและประเมินผล โดยใช้หลักการความถูกต้อง ความครบถ้วน ความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความจำเป็น

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าผลการดำเนินงานตามภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำบรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การติดตามและประเมินผลโครงการจึงเป็นกระบวนการปฏิบัติงานอย่างหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์โครงการ ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ และด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
- 2) เพื่อประเมินการใช้ประโยชน์ การบำรุงรักษาและกระทบเบื้องต้นจากการดำเนินโครงการ
- 3) เพื่อทราบปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการ

1.3 โครงการเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

- 1) โครงการเป้าหมาย ได้แก่ โครงการอนุรักษ์ พันธุ์ พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค โดยคัดเลือกโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์
- 2) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โครงการ ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เจ้าหน้าที่กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ร่วมกับเจ้าหน้าที่กองพัฒนาแหล่งน้ำ 1, กองพัฒนาแหล่งน้ำ 2, สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 และ 3 - 11 ที่เกี่ยวข้อง

1.5 แหล่งงบประมาณ

งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 หมวดงบดำเนินงาน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

1.6 ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมีนาคม - กันยายน 2567

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

หน่วยงานได้รับทราบผลการประเมินโครงการอนุรักษ์ พันธุ์ พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค ดังนี้

- 1) ทำให้ทราบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ
- 2) ทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
- 3) ทำให้ทราบผลกระทบเบื้องต้นจากการดำเนินโครงการ

กฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้ดำเนินการศึกษา ทบทวน กฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ รวมถึงแนวคิดที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผล ดังนี้

2.1 กฎหมาย นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545

มาตรา 3/1 มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน

2.1.2 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

มาตรา 6 มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- 1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- 2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- 3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- 4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- 5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- 6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- 7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

2.1.3 พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

มาตรา 47 ให้น่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

2.1.4 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่ 1 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

ประเด็นที่ 5 พัฒนาความมั่นคงด้านน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2.1.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

หมวดหมู่ที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

เป้าหมายที่ 1 มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น

เป้าหมายที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีความสมดุลระหว่าง อุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งการใช้น้ำซ้ำ

หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

เป้าหมายที่ 2 ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ ปั่นฟู และมีการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 3 การฟื้นฟูปัญหาธรรมชาติ และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร อย่างชาญฉลาดบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หมวดหมู่ที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เป้าหมายที่ 3 สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ

กลยุทธ์ที่ 4 การอนุรักษ์ฟื้นฟูปัญหาธรรมชาติระบบนิเวศเพื่อป้องกัน และลด ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2.1.6 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลให้มีการจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้ สำหรับทุกคน

เป้าหมายย่อย 6.1 การให้ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัยและมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ภายในปี 2573

เป้าหมายย่อย 6.4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในทุกภาคส่วนและสร้างหลักประกันว่าจะมีการใช้น้ำและจัดหาน้ำที่ยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชากรที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ ภายในปี 2573

เป้าหมายย่อย 6.5 ดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบองค์รวมในทุกระดับ รวมถึงผ่านทางความร่วมมือข้ามเขตแดนตามความเหมาะสม ภายในปี 2573

เป้าหมายย่อย 6.6 ปกป้องและฟื้นฟูปัญหาธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำและทะเลสาบ ภายในปี 2563

2.1.6 แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (ปรับปรุงช่วงที่ 1 พ.ศ. 2566 - 2580)

ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำ และระบบส่งน้ำเดิม

กลยุทธ์ที่ 3 การจัดหาพื้นที่พื้นที่เกษตรน้ำฝน

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ/ระบบส่งน้ำใหม่

2.1.7 แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ 3.1 สร้างสมดุลระหว่างต้นทุนน้ำที่มีอยู่และน้ำที่ถูกใช้ไปให้เหมาะสมกับบริบท และความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพในทุกพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 1 อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำเพื่อการจัดสรรน้ำให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ และจัดสรรสภาวะวิกฤตน้ำ

2.1.8 แผนปฏิบัติการกรมทรัพยากรน้ำ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) และระยะ 5 ปี

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนา พื้นฟู ปรับปรุง ซ่อมแซม บริหารโครงการแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ

เป้าหมายการให้บริการที่ 2 พัฒนาแหล่งน้ำโดยคำนึงถึงสมดุลน้ำและใช้ประโยชน์ยั่งยืน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด 6 นโยบายแห่งรัฐ กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนรวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2555) ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาลหมายถึง หลักในการปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม ประกอบด้วย 4 หลักการสำคัญ และ 10 หลักการย่อย ดังนี้

1) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ประกอบด้วย

- ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติราชการต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลิตภาพที่คุ้มค่าต่อการลงทุน และบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ทั้งนี้ต้องมีการลดขั้นตอน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวก และลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ล้าสมัยและไม่มีความจำเป็น

- ประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึง การปฏิบัติราชการต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับ ที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนสร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยง และมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตามประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- การตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง การปฏิบัติราชการต้องสามารถให้บริการ ได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่น ไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

2) ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) ประกอบด้วย

- ภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) หมายถึง การปฏิบัติราชการ ต้องสามารถตอบคำถาม และชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงาน ความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และการให้คุณให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหา และผลกระทบใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

- เปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หมายถึง การปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เป็นไปโดยง่าย

- หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การปฏิบัติราชการต้องใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึง ถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ

- ความเสมอภาค (Equity) หมายถึง การปฏิบัติราชการต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกด้านชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม และอื่นๆ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคล ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

3) ประชาธิปไตย (Participatory State) ประกอบด้วย

- การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented) หมายถึง การปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

- การกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจ และการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาท และภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม

4) ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility) ประกอบด้วย

- คุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics) หมายถึง การปฏิบัติราชการต้องมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรม สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย 8 ประการ (I AM READY) ได้แก่

I - Integrity ซื่อสัตย์ และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

A - Activeness ทำงานเชิงรุก คิดเชิงบวก และมีจิตบริการ

M - Morality มีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม

R - Responsiveness คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง

E - Efficiency มุ่งเน้นประสิทธิภาพ

A - Accountability ตรวจสอบได้

D - Democracy ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย

Y - Yield มุ่งผลสัมฤทธิ์

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล

อัญชลี ธรรมะวิสิกุล (2552) ได้กล่าวไว้ว่า การติดตามและประเมินผล มีคำซึ่งมีความหมายเฉพาะตัว ที่แยกจากกันได้ชัดเจน แต่ในการดำเนินงาน หรือจัดกิจกรรมแล้วมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างใกล้ชิด จนทำให้เกิดความสับสนอยู่เสมอ คือคำว่า ติดตาม (Monitoring) และคำว่า ประเมินผล (Evaluation) ทั้งสองคำดังกล่าวมีวิธีการทำงานที่แตกต่างกัน คือ การติดตามเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะต่างจากการประเมินผล ดังนี้

1) การติดตาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลปฏิบัติงานตามแผน ซึ่งมีการกำหนดไว้แล้ว เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจ แก้ไข ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน หรือกำหนดวิธีการดำเนินงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ดังนั้น จุดเน้นที่สำคัญของการติดตาม คือ การปฏิบัติการต่างๆ เพื่อการตรวจสอบ ควบคุม กำกับ การปฏิบัติงานของโครงการ

2) การประเมินผล เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพ และประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ

3) การติดตาม จะเกิดขึ้นในขณะที่โครงการกำลังดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ ส่วนการประเมิน จะเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของโครงการ นับตั้งแต่ก่อนตัดสินใจจัดทำโครงการ ในขณะดำเนินงานในช่วงระยะต่างๆ และเมื่อโครงการดำเนินงานเสร็จแล้ว หรือประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

4) การประเมินผล บางมิตินำมาใช้ในการประเมินความสำเร็จของโครงการ ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้หรือไม่ มีปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง

5) ความแตกต่าง และส่วนที่ซ้ำซ้อนกันของการติดตามและประเมินผล คือ การติดตาม (Monitoring) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า ได้มีการดำเนินการในขั้นตอนต่างๆ ของโครงการที่กำหนดได้อย่างไร ข้อมูลที่ได้จะนำมาประกอบเป็นเครื่องมือควบคุม กำกับ การดำเนินงานในขณะปฏิบัติโครงการโดยตรง ทั้งในด้านปัจจัย (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) และด้านผลผลิต (Output) สำหรับการประเมินผล (Evaluation) มีขอบข่ายกว้างขวาง ขึ้นอยู่ว่าจะประเมินในขั้นตอนใดของโครงการ เช่น ก่อนเริ่มโครงการ ขณะดำเนินโครงการ ซึ่งอาจดำเนินการเป็นช่วง เป็นระยะต่างๆ เช่น ทุก 3 เดือน ทุก 6 เดือน ทุกปี ประเมินเมื่อโครงการดำเนินงานไประยะครึ่งโครงการ เป็นต้น หรือเป็นการประเมินผลเมื่อโครงการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

1) ทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการที่แท้จริง สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และแก้ไขทันที เพื่อนำไปสู่การพัฒนาขององค์กร

2) ทำให้การวางแผนงาน/โครงการได้ตรงเป้าหมาย แก้ปัญหาได้ถูกจุด และพัฒนาได้ตรงตามนโยบาย

3) ทำให้ดำเนินการตามแผนงานได้อย่างราบรื่น สามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างได้ผล หรือปรับแผนให้เหมาะสมมากขึ้น

4) ทำให้ทราบผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการอย่างชัดเจน อันจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจนำไปสู่สภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการ ถ้ามีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำย่อมทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการที่แท้จริง การวางแผนงาน/โครงการสามารถทำได้ตรงตามเป้าหมาย หรือสามารถปรับปรุงแก้ไขแผนงาน/โครงการให้เหมาะสมมากขึ้น สามารถทราบผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ เมื่อเริ่มวางแผนใหม่ อีกครั้งก็จะมีข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจน เทียงตรง และเป็นปัจจุบัน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

สถาบันพระปกเกล้า (2547) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน การพัฒนาทั้งในการแก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหาโดยเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมวางแผน ตัดสินใจและปฏิบัติตามแผน ร่วมตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐทุกระดับ ร่วมติดตามประเมินผลและรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบถึงประชาชน ชุมชนและเครือข่ายทุกรูปแบบในพื้นที่

ปัทมา สุปก่าปิง (2552) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิในกระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งในด้านการให้และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การร่วมตัดสินใจ ทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการปฏิบัติ การติดตามและประเมินผลตามนโยบายแผนงานโครงการหรือกิจกรรม

ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน

1) คุณภาพของการตัดสินใจดีขึ้น เนื่องจากกระบวนการปรึกษาหารือกับสาธารณชนจะช่วยสร้างความกระจ่าง ให้กับวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการหรือนโยบาย และบ่อยครั้งที่การมีส่วนร่วมของประชาชนนำมาสู่การพิจารณาทางเลือกใหม่ๆ ที่น่าจะเป็นคำตอบที่มีประสิทธิภาพที่สุดได้

2) ใช้ต้นทุนน้อยและลดความล่าช้าลง แม้ว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมจะต้องใช้เวลาและมีค่าใช้จ่ายมากกว่าการตัดสินใจฝ่ายเดียว แต่การตัดสินใจฝ่ายเดียวที่ไม่คำนึงถึงความต้องการแท้จริงของประชาชนนั้น อาจนำมาซึ่งการโต้แย้งคัดค้านหรือการฟ้องร้องกันอันทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงในระยะยาว เกิดความล่าช้า และความล้มเหลวของโครงการได้ในที่สุด

3) การสร้างฉันทามติ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะสร้างข้อตกลงและข้อผูกพันอย่างมั่นคงในระยะยาว ระหว่างกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน ช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มต่างๆ ลดข้อโต้แย้งทางการเมือง และช่วยให้เกิดความชอบธรรมต่อการตัดสินใจของรัฐบาล

4) การนำไปปฏิบัติง่ายขึ้น การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำให้ประชาชนมีความรู้สึกของการเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น และทันทีที่การตัดสินใจได้เกิดขึ้น พวกเขาก็อยากเห็นมันเกิดผลในทางปฏิบัติ และยังอาจเข้ามาช่วยกันอย่างกระตือรือร้นอีกด้วย

5) การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าที่เลวร้ายที่สุดเพราะการเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่างๆ เข้ามาแสดงความต้องการ และข้อห่วงกังวลตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจะช่วยลดโอกาสของการโต้แย้งและการแบ่งฝ่ายที่จะเป็นปัจจัยให้เกิดการเผชิญหน้าอย่างรุนแรงได้

6) การคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม เนื่องจากกระบวนการตัดสินใจที่โปร่งใสและเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจะสร้างความน่าเชื่อถือต่อสาธารณชนและเกิดความชอบธรรม โดยเฉพาะเมื่อต้องมีการตัดสินใจในเรื่องที่มีการโต้แย้งกัน

7) การคาดการณ์ความห่วงกังวลและทัศนคติของสาธารณชนเพราะเมื่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้มาทำงานร่วมกับสาธารณชนในกระบวนการมีส่วนร่วม พวกเขาจะรับรู้ถึงความห่วงกังวล และมุมมอง

ของสาธารณชนต่อการทำงานขององค์กร ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่สามารถคาดการณ์ปฏิกิริยาตอบสนองของสาธารณชนต่อกระบวนการและการตัดสินใจขององค์กรได้

8) การพัฒนาภาคประชาสังคม ประโยชน์อย่างหนึ่งของการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ทำให้ประชาชนมีความรู้ทั้งในส่วนของเนื้อหาโครงการ และกระบวนการตัดสินใจของรัฐ รวมทั้งเป็นการฝึกอบรมผู้นำและทำให้ประชาชนได้เรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของคำว่า บริการ หมายถึง ปฏิบัติรับใช้ให้ความสะดวกต่างๆ ส่วนความหมายทั่วไปที่มักกล่าวถึง คือ การกระทำที่เปี่ยมไปด้วยความช่วยเหลือหรือการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

รุ่งทิพย์ นิลพัท (2561) ได้ให้ความหมาย การบริการ คือ กิจกรรมหรือกระบวนการในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลหรือองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลอื่นให้ได้รับความสุข และความสะดวกสบายหรือเกิดความพึงพอใจจากผลการกระทำนั้น โดยมีลักษณะเฉพาะของตัวเอง ไม่สามารถจับต้องได้ ไม่สามารถครอบครองเป็นเจ้าของในรูปธรรมและไม่จำเป็นต้องรวมอยู่กับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ทั้งยังเกิดจากความเอื้ออาทร มีน้ำใจ เปี่ยมด้วยความปรารถนาดี ช่วยเหลือเกื้อกูลให้ความสะดวกรวดเร็ว ให้ความเป็นธรรมและความเสมอภาค ซึ่งการบริการที่ดีนั้นต้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่แสดงความจำนงค์ได้ตรงกับสิ่งที่ผู้รับบริการนั้นคาดหวังไว้ พร้อมทั้งทำให้บุคคลดังกล่าวเกิดความรู้สึกที่ดีและประทับใจต่อสิ่งที่ได้รับ นำไปสู่ความพึงพอใจในสินค้าและบริการนั้น

กุลธณ ธนาพงศ์ธร (2530) ได้ชี้ให้เห็นถึงหลักการให้บริการที่สำคัญมี 5 ประการ คือ

1) หลักการสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ ประโยชน์และบริการที่องค์กรจัดให้นั้นจะต้องตอบสนองความต้องการของบุคลากรส่วนใหญ่ หรือทั้งหมดมิใช่เป็นการจัดให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ มิฉะนั้นแล้ว นอกจากจะไม่เกิดประโยชน์สูงสุดในการเอื้ออำนวยประโยชน์ และบริการแล้วยังไม่คุ้มค่ากับการดำเนินงานนั้นๆ อีกด้วย

2) หลักความสม่ำเสมอ กล่าวคือ การให้บริการนั้นๆ ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มิใช่ทำๆ หยุดๆ ตามความพอใจของผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติ

3) หลักความเสมอภาค บริการที่จัดไว้นั้นจะต้องให้แก่ผู้มาใช้บริการทุกคนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ไม่มีการใช้สิทธิพิเศษแก่บุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในลักษณะต่างจากกลุ่มอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัด

4) หลักความประหยัดค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการบริการจะต้องไม่มากจนเกินกว่าผลที่จะได้รับ

5) หลักความสะดวก บริการที่จัดให้แก่ผู้รับบริการจะต้องเป็นในลักษณะปฏิบัติได้ง่าย สะดวกสบาย สิ้นเปลืองทรัพยากรไม่มากนักทั้งยังไม่เป็นการสร้างความยุ่งยากใจให้แก่ผู้บริการหรือผู้ใช้บริการมากจนเกินไป

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น พอสรุปความหมายได้ว่า หลักการให้บริการที่ดีจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลส่วนใหญ่ เช่น ความเสมอภาคในการให้บริการ ความสม่ำเสมอในการบริการ การให้บริการที่ตรงต่อเวลาการให้บริการอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง และต้องมีการพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ดิเรก ฤกษ์หรรษา (2528) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำของบุคคลที่มีต่องานในทางบวก ความสุขของบุคคลอันเกิดจากการปฏิบัติงาน และได้รับผลเป็นที่พึงพอใจทำให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้น มีความสุข ความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและมีกำลังใจ มีความผูกพันกับหน่วยงาน มีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของงานที่ทำ และสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการทำงาน ส่งผลต่อถึงความก้าวหน้า และความสำเร็จขององค์การอีกด้วย

สาโรช ไสยสมบัติ (2534: 39) กล่าวว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการจะเกิดขึ้นหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาถึงลักษณะของการให้บริการขององค์การ ประกอบกับระดับความรู้สึกของผู้มารับบริการในมิติต่างๆ ของแต่ละบุคคล ดังนั้นในการวัดความพึงพอใจต่อการบริการอาจกระทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

1) การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีการที่นิยมใช้กันแพร่หลายวิธีหนึ่ง โดยการร้องขอหรือขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัดแสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบหรือเป็นคำตอบอิสระ โดยคำถามที่ถามอาจจะถามถึงความพึงพอใจในด้านต่างๆ ที่หน่วยงานกำลังให้บริการอยู่ เช่น ลักษณะของการให้บริการ สถานที่ให้บริการ บุคลากรที่ให้บริการ เป็นต้น

2) การสัมภาษณ์เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นวิธีการที่ต้องอาศัยเทคนิค และความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจงใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามให้ตรงกับข้อเท็จจริง การวัดความพึงพอใจโดยวิธีการสัมภาษณ์นับว่าเป็นวิธีที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่ง

3) การสังเกต เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้ โดยวิธีการ สังเกตจากพฤติกรรมทั้งก่อนมารับบริการ ขณะรอรับบริการ และหลังจากการได้รับบริการแล้ว เช่น การสังเกตกิริยาท่าทาง การพูด สีหน้า และความถี่ของการมาขอรับบริการ เป็นต้น การวัดความพึงพอใจโดยวิธีนี้ ผู้วัดจะต้องกระทำอย่างจริงจังและมีแบบแผนที่แน่นอน จึงจะสามารถประเมินถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้อง

2.7 แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งน้ำผิวดิน และการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำผิวดิน แบ่งเป็น

1) แหล่งน้ำที่เกิดจากธรรมชาติ เป็นแหล่งน้ำที่เกิดจากน้ำฝนที่ไหลหลากและท่วมขังบนผิวดิน

(1) ลำธาร ห้วย แม่น้ำ เป็นทางน้ำไหลหลากที่เกิดจากฝนตกบนผิวดินไหลจากพื้นดินสู่ทะเลและมหาสมุทร

(2) กุด หนอง บึง เป็นพื้นที่น้ำท่วมขัง สามารถกักเก็บน้ำได้

(3) ป่าบุง ป่าทาม พรุ ดูน เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่ราบลุ่มชื้นแฉะ หรือฉ่ำน้ำ

2) แหล่งน้ำที่เกิดจากการสร้างของมนุษย์ เป็นแหล่งน้ำที่มนุษย์พัฒนาสร้างขึ้นใหม่หรือปรับปรุงแหล่งน้ำเดิม เพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

(1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำ ทดน้ำ ระบายน้ำ และส่งน้ำ/กระจายน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น ประตูระบายน้ำ สระเก็บน้ำ คลองส่งน้ำ ท่อส่งน้ำ และระบบสูบน้ำ

(2) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ เป็นการปรับปรุงแหล่งน้ำเดิม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สงวนรักษาทรัพยากรน้ำ ให้มีระบบนิเวศที่ดีและยั่งยืน ได้แก่ ฝายต้นน้ำ และการปรับปรุง พื้นฟู แหล่งน้ำ โดยการขุดลอก

(กรมทรัพยากรน้ำ, 2555)

กรมทรัพยากรน้ำ ได้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ โดยปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ประเภทหนอง บึง แม่น้ำ คูคลอง หรือ ชื่ออื่นที่มีลักษณะเดียวกัน ซึ่งการดำเนินการจะแบ่งพื้นที่การฟื้นฟูและพื้นที่อนุรักษ์ หรือแบ่งเป็น ลำน้ำสายหลักและสาขา โดยมีองค์ประกอบ เช่น การขุดลอก การกำจัดวัชพืช การป้องกันการกัดเซาะและอาคารควบคุม เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ ตอบสนองความต้องการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตร ป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง บรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำ ให้แก่ประชาชน และรักษาสมดุลระบบนิเวศและพื้นที่ชุ่มน้ำ รวมทั้งสนับสนุนและบูรณาการ ร่วมกันของหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด

2.8 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผู้ใช้น้ำและองค์กรผู้ใช้น้ำ

2.8.1 กลุ่มผู้ใช้น้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ (2555) ได้นิยามไว้ว่า กลุ่มผู้ใช้น้ำ หมายถึง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากแหล่งน้ำขนาดเล็กที่รวมตัวกันเพื่อประกอบกิจกรรมของกลุ่ม ที่มีวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน และได้รับการยอมรับหรือรับรู้จากหน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.8.2 องค์กรผู้ใช้น้ำ

ตามกฎหมายกระทรวงองค์กรผู้ใช้น้ำ พ.ศ. 2564 ซึ่งได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2564 ได้ให้ความหมายขององค์กรผู้ใช้น้ำไว้ว่า องค์กรผู้ใช้น้ำ หมายความว่า บุคคลซึ่งใช้น้ำบริเวณ

ใกล้เคียงกันและอยู่ในเขตลุ่มน้ำเดียวกัน รวมตัวกันจดทะเบียนก่อตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันในหมู่สมาชิกเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟูและการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ องค์กรผู้ใช้น้ำแบบบุคคลธรรมดา และองค์กรผู้ใช้น้ำแบบรวมตัวกันระหว่างบุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือห้างหุ้นส่วนสามัญ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- 1) รักษาประโยชน์ร่วมกันของสมาชิกเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ บำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในหมู่สมาชิกขององค์กรผู้ใช้น้ำ
- 2) เสนอแนะ ให้ข้อมูลหรือความเห็นต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำเกี่ยวกับการบริหาร ทรัพยากรน้ำ ในเขตลุ่มน้ำตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการลุ่มน้ำ
- 3) ดำรงจำนวนผู้ใช้น้ำซึ่งรวมตัวกันจดทะเบียนก่อตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำไม่น้อยกว่าสามสิบราย
- 4) ไม่ดำเนินงานขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรืออาจเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ
- 5) เสนอชื่อสมาชิกเป็นผู้แทนองค์กรผู้ใช้น้ำเพื่อคัดเลือกเป็นกรรมการลุ่มน้ำผู้แทน องค์กรผู้ใช้น้ำ
- 6) ประสานงานและดำเนินกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ
- 7) ออกข้อบังคับขององค์กรผู้ใช้น้ำ
- 8) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรผู้ใช้น้ำ (สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, 2564)

กรมทรัพยากรน้ำในฐานะหน่วยงานปฏิบัติในการบริหารจัดการน้ำของประเทศ ได้ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อการเป็นองค์กรผู้ใช้น้ำนอกพื้นที่ชลประทาน โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ/เครือข่ายในพื้นที่ทรัพยากรน้ำสาธารณะ และพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยประชาชน องค์กรผู้ใช้น้ำ กลุ่มผู้ใช้น้ำ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ผ่านการดำเนินกิจกรรมร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การประสานงาน และการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของการใช้น้ำ การดูแล และการบำรุงรักษา ทรัพยากรน้ำ รวมถึงการจัดสรรแบ่งปันน้ำอย่างเป็นธรรม และมีการวางแผนการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของกรมทรัพยากรน้ำ มีวิธีดำเนินการดังนี้

3.1 การคัดเลือกโครงการและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การคัดเลือกโครงการ

1) คัดเลือกโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ จำนวน 343 โครงการ โดยสุ่มคัดเลือกโครงการเพื่อติดตามประเมินผลอย่างน้อย ร้อยละ 5 คิดเป็นจำนวน 17 โครงการ

2) คัดเลือกจากวงเงินงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณ 10 - 20 ล้านบาท และงบประมาณตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป

3) คัดเลือกโครงการให้กระจายพื้นที่ดำเนินการมากที่สุด และครอบคลุมประเภทหนอง/บึง/สระ ลำคลอง/ลำห้วย ฝาย หรือระบบกระจายน้ำ

ตารางที่ 3.1 สรุปจำนวนโครงการที่คัดเลือก

ประเภทโครงการ	จำนวนโครงการตาม พ.ร.บ. (โครงการ)	จำนวนโครงการที่แล้วเสร็จ (โครงการ)	จำนวนโครงการที่คัดเลือก (โครงการ)
1. โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ	122	91	5
- งบประมาณ 10-20 ล้านบาท	109	84	4
- งบประมาณ 20 ล้านบาทขึ้นไป	13	7	1
2. โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ	351	252	13
- งบประมาณ 10-20 ล้านบาท	144	114	7
- งบประมาณ 20 ล้านบาทขึ้นไป	43	18	1
- โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค	164	120	5
รวม	473	343	18

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1) โครงการอนุรักษ์ ป่าพุฒ พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ : ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ สุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โครงการละ 10 คน (รวมทั้งสิ้น 130 ครวเรือน)

2) โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค : ครู ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยโครงการละ 1 คน และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 คน

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เจ้าหน้าที่กองยุทธศาสตร์และแผนงานร่วมกับเจ้าหน้าที่กองพัฒนาแหล่งน้ำ 1 กองพัฒนาแหล่งน้ำ 2 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่โครงการฯ เพื่อเก็บข้อมูลโครงการที่คัดเลือก ด้วยวิธีการดังนี้

1) การสอบถามความคิดเห็นของประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการอนุรักษ์ ป่าพุฒ พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ โดยใช้แบบสอบถาม

2) การสัมภาษณ์ในรูปแบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) ร่วมกับครู ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสัมภาษณ์

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย ข้อมูลทุติยภูมิ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1) แบบสอบถามการติดตามและประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โครงการอนุรักษ์ ป่าพุฒ พัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 8 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลักของครัวเรือน รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน และแหล่งน้ำอื่นที่ประชาชนใช้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านคุณภาพการให้บริการเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ (การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการของเจ้าหน้าที่) มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ	หมายถึง
3	ระดับความพึงพอใจมาก
2	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
1	ระดับความพึงพอใจน้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะพื้นที่/แหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด และความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตโครงการ มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ	หมายถึง
3	ระดับความพึงพอใจมาก
2	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
1	ระดับความพึงพอใจน้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะพื้นที่/การนำน้ำไปใช้ก่อนดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด และความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตโครงการ มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ	หมายถึง
3	ระดับความพึงพอใจมาก
2	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
1	ระดับความพึงพอใจน้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของโครงการในภาพรวม มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ	หมายถึง
4	ระดับมาก
3	ระดับปานกลาง
2	ระดับน้อย
1	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดูแลบำรุงรักษาโครงการ/การมีส่วนร่วมของประชาชน มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 8 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด โดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถตอบข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขปัญหาที่มีต่อโครงการในพื้นที่

2) แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 จำนวนผู้เข้าร่วมตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเป็นมา/สภาพปัญหาในพื้นที่ก่อนดำเนินโครงการ โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ การตรวจคุณภาพน้ำ การบริหารจัดการ การบำรุงรักษาโครงการ และปัญหาอุปสรรค หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจในการดำเนินโครงการ โดยให้ผู้ดูแลโครงการฯ เป็นผู้แทนในการประเมิน โครงการละ 1 คน มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ	หมายถึง
5	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	ระดับความพึงพอใจมาก
3	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	ระดับความพึงพอใจน้อย
1	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำ ครู ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

3.3.2 บันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามลงในโปรแกรม Microsoft Excel เพื่อประมวลผลข้อมูล

3.3.3 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ : ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และข้อคำถามปลายเปิด โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ : ข้อมูลแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) โดยมีการแปลผลข้อมูล ดังนี้

(1) ใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

(2) นำค่าความกว้างของอันตรภาคชั้นมาแบ่ง โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายระดับของคะแนน ชั้นของเกณฑ์ เป็นดังนี้

- ระดับความพึงพอใจ (ที่กำหนดไว้ 3 ระดับ)

ช่วงของค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 – 1.66	พึงพอใจน้อย
1.67 – 2.33	พึงพอใจปานกลาง
2.34 – 3.00	พึงพอใจมาก

- ระดับความพึงพอใจ (ที่กำหนดไว้ 5 ระดับ)

ช่วงของค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 – 1.80	ความพึงพอใจน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	ความพึงพอใจน้อย
2.61 – 3.40	ความพึงพอใจปานกลาง
3.41 – 4.20	ความพึงพอใจมาก
4.21 – 5.00	ความพึงพอใจมากที่สุด

- ระดับการใช้ประโยชน์

ช่วงของค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 - 1.75	ไม่ได้ใช้ประโยชน์
1.76 - 2.50	ใช้ประโยชน์น้อย
2.51 - 3.25	ใช้ประโยชน์ปานกลาง
3.26 - 4.00	ใช้ประโยชน์มาก

บทที่ 4

ผลการประเมิน

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ร่วมกับกองพัฒนาแหล่งน้ำ 1 กองพัฒนาแหล่งน้ำ 2 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1, 3-5 และ 7-11 ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟันฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค โดยคัดเลือกโครงการฯ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 18 โครงการ โดยแบ่งเป็น

1. โครงการอนุรักษ์ ฟันฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ จำนวน 13 โครงการ
2. โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค จำนวน 5 โครงการ

4.1 การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟันฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจากประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ มีเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 ครั้วเรือน เก็บข้อมูลได้ 144 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 110.76 ผลการประเมินเป็นดังนี้

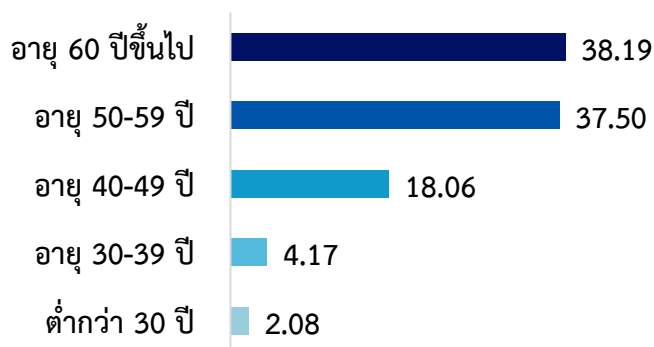
4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1) เพศ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 68.75 และเพศหญิง ร้อยละ 31.25

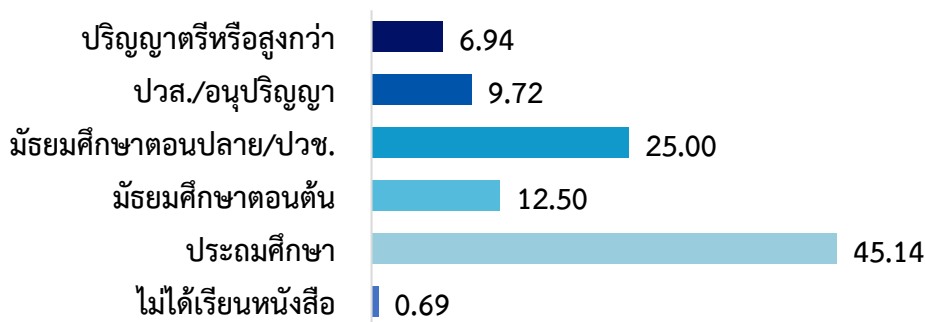
ภาพที่ 4.1 แสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง

- 2) อายุ ประชาชนส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 38.19 รองลงมามีอายุระหว่าง 50-59 ปี ร้อยละ 37.50 อายุระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 18.06 อายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 4.17 และอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 2.08

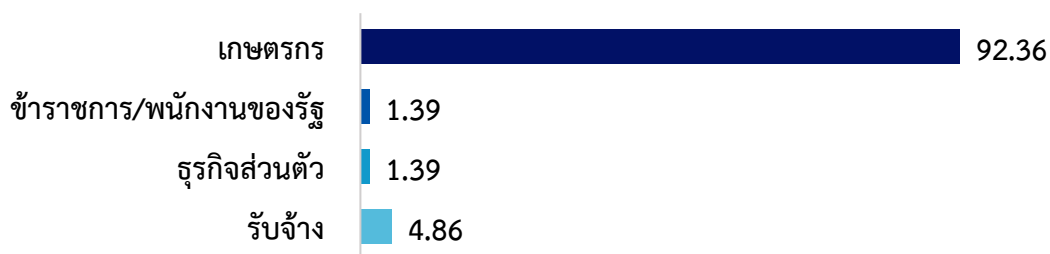
ภาพที่ 4.2 แผนภูมิแสดงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

3) **ระดับการศึกษา** ประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 45.14 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 25.00 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 12.50 ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 9.72 ปริญญาตรีหรือสูงกว่า ร้อยละ 6.94 และไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 0.69

ภาพที่ 4.3 แผนภูมิแสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

4) **อาชีพหลักของครัวเรือน** ประชาชนในพื้นที่โครงการประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด ร้อยละ 92.36 รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 4.86 เป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐ ร้อยละ 1.39 และธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 1.39 เท่ากัน

ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงอาชีพหลักของกลุ่มตัวอย่าง

5) รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ก่อนดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ 11,983 บาท/เดือน และหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ 13,262 บาท/เดือน ค่าเฉลี่ยรายได้ต่อครัวเรือนของประชาชนเพิ่มขึ้น 1,279 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 10.67

11,983 บาท/เดือน

ก่อนดำเนินโครงการ

หลังดำเนินโครงการ

13,262 บาท/เดือน

+1,279 บาท/เดือน

ภาพที่ 4.5 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน

6) แหล่งน้ำประเภทอื่นที่ประชาชนใช้อุปโภคบริโภค และใช้สำหรับการเกษตร ประชาชนได้ใช้น้ำจากน้ำฝน มากที่สุด ร้อยละ 29.43 รองลงมา ประปาหมู่บ้าน ร้อยละ 27.14 ชื่อน้ำขุด/น้ำถัง/รถน้ำ ร้อยละ 22.86 และอื่นๆ เช่น ลำห้วย/คลอง/ลำน้ำ/แม่น้ำ ร้อยละ 9.14 บ่อน้ำตื้น ร้อยละ 5.43 น้ำบาดาล ร้อยละ 4.86 ระบบชลประทาน ร้อยละ 0.57 และอ่างเก็บน้ำ/เขื่อน ร้อยละ 0.57 เท่ากัน

ประเภทแหล่งน้ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(1) น้ำฝน	103	29.43
(2) ประปาหมู่บ้าน	95	27.14
(3) การประปาส่วนภูมิภาค	0	0.00
(4) บ่อน้ำตื้น	19	5.43
(5) น้ำบาดาล	17	4.86
(6) ชื่อน้ำขุด/น้ำถัง/รถน้ำ	80	22.86
(7) ระบบชลประทาน	2	0.57
(8) อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน	2	0.57
(9) อื่นๆ (เช่น ลำห้วย/คลอง/ลำน้ำ/แม่น้ำ)	32	9.14
รวม	350	100.00

** ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.1.2 ข้อมูลด้านคุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจในกระบวนการรับฟังความคิดเห็น

1) การเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น ก่อนดำเนินโครงการประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ คิดเป็นร้อยละ 73.61 ไม่ได้เข้าร่วม ร้อยละ 19.44 และไม่ได้เข้าร่วมแต่คนในครอบครัวเข้าร่วม ร้อยละ 6.94

การเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(1) เข้าร่วม	106	73.61
(2) ไม่ได้เข้าร่วม	28	19.44
(3) ไม่ได้เข้าร่วมแต่คนในครอบครัวเข้าร่วม	10	6.94
รวม	144	100.00

2) ความพึงพอใจของประชาชนที่เข้าร่วมกระบวนการรับฟังความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 98.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม (N/%)	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
(1) เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการมาปฏิบัติหน้าที่	98 92.45	8 7.55	0 0.00	106 100.00	2.92 97.33	พึงพอใจ มาก
(2) เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส	103 97.17	3 2.83	0 0.00	106 100.00	2.97 99.00	พึงพอใจ มาก
(3) เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน	100 94.34	5 4.72	1 0.94	106 100.00	2.93 97.67	พึงพอใจ มาก
(4) เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	101 95.28	3 2.83	2 1.89	106 100.00	2.93 97.67	พึงพอใจ มาก
(5) เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยได้ตรงประเด็นและชัดเจน	101 95.28	4 3.77	1 0.94	106 100.00	2.94 98.00	พึงพอใจ มาก

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม (N/%)	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
(6) เจ้าหน้าที่รับฟัง ข้อเสนอแนะ/ความต้องการ ของประชาชน	101 95.28	5 4.72	0 0.00	106 100.00	2.95 98.33	พึงพอใจ มาก
รวม	604.00 94.97	28.00 4.40	4.00 0.63	636.00 100.00	2.94 98.00	พึงพอใจ มาก

4.1.3 ลักษณะพื้นที่/สภาพปัญหา ก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ

1) ลักษณะพื้นที่ก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ ทั้งหมดเป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ฯลฯ ร้อยละ 100.00

ลักษณะของแหล่งน้ำเดิมก่อนดำเนินโครงการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(1) เป็นแหล่งน้ำเดิม (หนอง สระ คลอง ฝาย)	79	100.00
(2) ไม่ได้เป็นแหล่งน้ำเดิม แต่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม	0	0.00
รวม	79	100.00

2) สภาพปัญหาของแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ ประชาชนในพื้นที่เห็นว่าแหล่งน้ำมีปัญหาตื้นเขิน/มีตะกอนดินทับถม มากที่สุด ร้อยละ 27.11 รองลงมา ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง ร้อยละ 22.67 มีวัชพืชปกคลุม ร้อยละ 18.67 ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ ร้อยละ 15.56 ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว) ร้อยละ 8.00 ตลิ่งถูกกัดเซาะ ร้อยละ 4.44 ปัญหาอื่นๆ ร้อยละ 2.22 และน้ำเสีย (มีสี และ/หรือ มีกลิ่น) ร้อยละ 1.33

สภาพปัญหาแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(1) ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ	35	15.56
(2) ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง	51	22.67
(3) ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว)	18	8.00
(4) ตื้นเขิน/มีตะกอนดินทับถมมาก	61	27.11
(5) มีวัชพืชปกคลุม	42	18.67
(6) ตลิ่งถูกกัดเซาะ	10	4.44

สภาพปัญหาแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(7) น้ำเสีย (มีสี และ/หรือ มีกลิ่น)	3	1.33
(8) อื่นๆ	5	2.22
รวม	225	100.00

4.1.4 ลักษณะพื้นที่/การนำน้ำไปใช้ ก่อนดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำ

1) ลักษณะพื้นที่ก่อนดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำ ส่วนใหญ่ก่อสร้างจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 49.11 รองลงมา เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของหน่วยงานอื่น ร้อยละ 26.79 และเป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ 24.11

แหล่งน้ำเดิมก่อนดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(1) เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ	55	49.11
(2) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ	27	24.11
(3) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของหน่วยงานอื่น	30	26.79
(4) อื่นๆ	0	0.00
รวม	112	100.00

2) การนำน้ำไปใช้ก่อนดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำ ประชาชนส่วนใหญ่นำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรโดยวิธีสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 51.28 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 2,015 บาท/เดือน รองลงมา เป็นวิธีอื่นๆ เช่น ร่อนน้ำฝน ใช้น้ำประปา เดิมไม่ได้ใช้น้ำจากแหล่งน้ำ ฯลฯ ร้อยละ 38.46 สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้ไฟฟ้า ร้อยละ 5.13 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 2,013 บาท/เดือน และเปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ ร้อยละ 5.13 เท่ากัน

การนำน้ำไปใช้ในพื้นทีการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/เดือน)
(1) สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง	60	51.28	2,015
(2) สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้ไฟฟ้า	6	5.13	2,013
(3) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ	6	5.13	
(4) อื่นๆ	45	38.46	
รวม	117	100.00	

4.1.5 ความพึงพอใจต่อผลผลิตโครงการ

1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลผลิตโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 90.33 พบว่ามีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ แหล่งน้ำมีความจุเก็บกักน้ำเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 94.67 รองลงมา พื้นที่ก่อสร้าง/ขุดลอกแหล่งน้ำมีความเหมาะสม ร้อยละ 94.00 แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ 92.00 รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า ร้อยละ 90.33 และระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้างมีความเหมาะสมไม่ล่าช้า ร้อยละ 90.33 เท่ากัน ค้นดินมีความมั่นคงแข็งแรง และเป็นถนนในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 89.33 การดำเนินโครงการทำให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการ ร้อยละ 87.00 และการนำน้ำไปใช้มีความสะดวก ร้อยละ 85.67

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม (N/%)	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
(1) พื้นที่ก่อสร้าง/ขุดลอกแหล่งน้ำมีความเหมาะสม	65 82.28	14 17.72	0 0.00	79 100.00	2.82 94.00	พึงพอใจ มาก
(2) แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม	61 77.22	17 21.52	1 1.27	79 100.00	2.76 92.00	พึงพอใจ มาก
(3) รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า	56 70.89	23 29.11	0 0.00	79 100.00	2.71 90.33	พึงพอใจ มาก
(4) ค้นดินมีความมั่นคงแข็งแรงและเป็นถนนในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร	56 70.89	21 26.58	2 2.53	79 100.00	2.68 89.33	พึงพอใจ มาก
(5) แหล่งน้ำมีความจุเก็บกักน้ำเพิ่มมากขึ้น	66 83.54	13 16.46	0 0.00	79 100.00	2.84 94.67	พึงพอใจ มาก
(6) ระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้างมีความเหมาะสม ไม่ล่าช้า	60 75.95	15 18.99	4 5.06	79 100.00	2.71 90.33	พึงพอใจ มาก
(7) การนำน้ำไปใช้มีความสะดวก	55 69.62	14 17.72	10 12.66	79 100.00	2.57 85.67	พึงพอใจ มาก
(8) การดำเนินโครงการทำให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการ	54 68.35	19 24.05	6 7.59	79 100.00	2.61 87.00	พึงพอใจ มาก
รวม	473 74.84	136 21.52	23 3.64	632 100.00	2.71 90.33	พึงพอใจ มาก

2) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 87.67 พบว่ามีความพึงพอใจมาก ในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ สถานที่ตั้งระบบกระจายน้ำมีความเหมาะสม ร้อยละ 91.67 รองลงมา การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ไม่ขัดข้อง ร้อยละ 87.00 ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่ที่กำหนด/พื้นที่เพาะปลูก ร้อยละ 86.00 และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ ร้อยละ 85.33

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม (N/%)	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N/%)	ปานกลาง (N/%)	น้อย (N/%)			
(1) ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่	75 68.18	22 20.00	13 11.82	110 100.00	2.56 85.33	พึงพอใจ มาก
(2) ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่ที่กำหนด/ พื้นที่เพาะปลูก	74 67.27	26 23.64	10 9.09	110 100.00	2.58 86.00	พึงพอใจ มาก
(3) สถานที่ตั้งระบบกระจายน้ำ มีความเหมาะสม	87 79.09	18 16.36	5 4.55	110 100.00	2.75 91.67	พึงพอใจ มาก
(4) การสูบน้ำด้วยพลังงาน แสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ ไม่ขัดข้อง	73 68.87	25 23.58	8 7.55	106 100.00	2.61 87.00	พึงพอใจ มาก
รวม	309 70.87	91 20.87	36 8.26	436 100.00	2.63 87.67	พึงพอใจ มาก

4.1.6 การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำหลังดำเนินโครงการ

1) หลังมีโครงการประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ร้อยละ 74.31 และไม่ได้ใช้ประโยชน์ ร้อยละ 25.69

ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (ปลูกพืช, เลี้ยงสัตว์) ร้อยละ 76.19 รองลงมา ใช้เพื่ออุปโภคในครัวเรือน ร้อยละ 15.87 ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบ เพื่อผลิตน้ำประปาในหมู่บ้าน ร้อยละ 5.56 และใช้ประโยชน์จากการจับสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ ร้อยละ 2.38

ในกรณีประชาชนในพื้นที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ มีสาเหตุจากพื้นที่ทำการเกษตรหรือพื้นที่ที่อยู่อาศัย อยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ไม่มีระบบส่งน้ำไปถึงพื้นที่ ร้อยละ 64.86 รองลงมา เป็นสาเหตุอื่นๆ อาทิ ระบบกระจายน้ำเพิ่งดำเนินการแล้วเสร็จ ทำให้ยังไม่มีการใช้ประโยชน์ ร้อยละ 35.14

การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(1) ได้ใช้ประโยชน์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	107	74.31
(1.1) ใช้เพื่อการเกษตร (ปลูกพืช, เลี้ยงสัตว์)	96	76.19
(1.2) ใช้อุปโภคในครัวเรือน เช่น ล้างจาน ซักผ้า ล้างรถ ฯลฯ	20	15.87
(1.3) ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบ เพื่อผลิตน้ำประปาในหมู่บ้าน	7	5.56
(1.4) จับสัตว์น้ำ	3	2.38
(2) ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจาก	37	25.69
(2.1) พื้นที่ทำการเกษตรหรือพื้นที่ที่อยู่อาศัย อยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ไม่มีระบบส่งน้ำไปถึงพื้นที่	24	64.86
(2.2) อื่นๆ (ระบบส่งน้ำเพิ่งสร้างเสร็จ/น้ำต้นทุนมีน้อย)	13	35.14

2) ประชาชนในพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตร ส่วนใหญ่ทำนามากที่สุด ร้อยละ 42.07 โดยนำไปขายมีรายได้เฉลี่ย 139,945.88 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมา ปลูกพืชผักสวนครัว (ได้แก่ กะเพรา แมงลัก โหระพา ข่า ตะไคร้ หอมแดง พริก ผักบุ้ง มะนาว ถั่วฝักยาว ชะอม บวบ ฟักทอง) ร้อยละ 26.90 รายได้เฉลี่ย 74,438.79 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชสวน (ได้แก่ เงาะ ทุเรียน มะม่วง กล้วย ลำไย มะยงชิด ลองกอง) ร้อยละ 15.17 รายได้เฉลี่ย 194,151.58 บาท/ครัวเรือน/ปี ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) ร้อยละ 9.65 รายได้เฉลี่ย 1,338,880.28 บาท/ครัวเรือน/ปี และปลูกพืชไร่ (ได้แก่ ถั่วลิสง ข้าวโพด ฝั่ หญ้าเลี้ยงวัว) ร้อยละ 6.21 รายได้เฉลี่ย 19,346.69 บาท/ครัวเรือน/ปี

ทั้งนี้ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำทำการเกษตรเพื่อสร้างรายได้ ร้อยละ 77.24 และทำการเกษตรเพื่อบริโภคในครัวเรือน ร้อยละ 22.76

ชนิดของพืช	จำนวนทั้งหมด		นำไปขายสร้างรายได้		รายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)	ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน)	
	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ		จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
(1) ทำนา	61	42.07	49	43.75	139,945.88	12	36.36
(2) พืชไร่	9	6.21	7	6.25	19,346.69	2	6.06
(3) พืชสวน	22	15.17	18	16.07	194,151.58	4	12.12
(4) พืชเศรษฐกิจ	14	9.65	14	12.50	1,338,880.28	0	0.00
(5) พืชผักสวนครัว	39	26.90	24	21.43	74,438.79	15	45.46
รวม	145	100.00	112	100.00		33	100.00

3) ประชาชนในพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในการเลี้ยงสัตว์ ส่วนใหญ่เลี้ยงวัวมากที่สุด ร้อยละ 62.50 โดยนำไปขายมีรายได้เฉลี่ย 150,125.00 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมาเลี้ยงหมู ร้อยละ 18.75 รายได้เฉลี่ย 28,640.00 บาท/ครัวเรือน/ปี เลี้ยงไก่ ร้อยละ 9.38 รายได้เฉลี่ย 95,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี เลี้ยงปลา ร้อยละ 6.25 รายได้เฉลี่ย 2,000 บาท/ครัวเรือน/ปี และเลี้ยงควาย ร้อยละ 3.12 รายได้เฉลี่ย 20,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี

ทั้งนี้ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในการเลี้ยงสัตว์ เพื่อสร้างรายได้ ร้อยละ 78.13 และเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคในครัวเรือน ร้อยละ 21.87

ชนิดของสัตว์	จำนวนทั้งหมด		นำไปขายสร้างรายได้		รายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)	ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน)	
	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ		จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
(1) ไก่	3	9.38	2	8.00	95,000.00	1	14.29
(2) ปลา	2	6.25	1	4.00	2,000.00	1	14.29
(3) วัว	20	62.50	16	64.00	150,125.00	4	57.14
(4) ควาย	1	3.12	1	4.00	20,000.00	0	0.00
(5) หมู	6	18.75	5	20.00	28,640.00	1	14.29
รวม	32	100.00	25	100.00		7	100.00

4) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนของประชาชนในพื้นที่โครงการมากที่สุด คือ ปัญหาด้านสภาพอากาศ เช่น ฝนตกหนัก น้ำท่วม ร้อยละ 28.05 รองลงมาต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูก เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายาฆ่าแมลง ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าสูบน้ำ ร้อยละ 27.39 สภาพเศรษฐกิจ ร้อยละ 22.77 และความผันผวนของราคาพืชผลทางการเกษตร ร้อยละ 21.78

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(1) สภาพเศรษฐกิจ	69	22.77
(2) ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูก เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายาฆ่าแมลง ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าสูบน้ำ ฯลฯ	83	27.39
(3) ปัญหาด้านสภาพอากาศ เช่น ฝนตกหนัก น้ำท่วม ฯลฯ	85	28.05
(4) ความผันผวนของราคาพืชผลทางการเกษตร	66	21.78
รวม	303	100.00

** ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

5) หลังมีโครงการระบบกระจายน้ำ ประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่เกษตร โดยใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ ร้อยละ 45.45 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 246 บาท/เดือน รองลงมา นำน้ำไปใช้ด้วยการสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 20.45 ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรหรือพื้นที่ที่อยู่อาศัยอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ไม่มีระบบส่งน้ำไปถึงพื้นที่ ร้อยละ 15.91 โดยในบางโครงการพบว่ายังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลให้ยังไม่สามารถนำน้ำไปใช้ในพื้นที่ยังได้ เช่น ระบบกระจายน้ำยังไม่เปิดใช้งาน อยู่ระหว่างดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ (การติดตั้งมิเตอร์) ฯลฯ ร้อยละ 9.09 นอกจากนี้ประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่ยังไม่มีการเปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ ร้อยละ 5.30 และสูบน้ำโดยใช้ไฟฟ้า ร้อยละ 3.79

การนำน้ำไปใช้หลังมีระบบกระจายน้ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/เดือน)
(1) ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ	60	45.45	
(1.1) ไม่มีค่าใช้จ่าย	25	41.67	
(1.2) มีค่าใช้จ่าย	35	58.33	246
(2) สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้ น้ำมันเชื้อเพลิง	27	20.45	2,570
(3) สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้ไฟฟ้า	5	3.79	3,695
(4) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ	7	5.30	
(5) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ไม่มีระบบส่งน้ำไปถึงพื้นที่	21	15.91	
(6) อื่นๆ	12	9.09	
รวม	132	100.00	

6) ประชาชนในพื้นที่เห็นว่าหลังมีโครงการระบบกระจายน้ำทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตร ร้อยละ 34.86 รองลงมา ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) ร้อยละ 25.71 สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง ร้อยละ 21.71 และพบว่าประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ร้อยละ 17.71

ประโยชน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(1) เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตร	61	34.86
(2) ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า)	45	25.71

ประโยชน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(3) สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง	38	21.71
(4) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	31	17.71
(5) อื่นๆ	0	0.00
รวม	175	100.00

** ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.1.7 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการในภาพรวม

ประชาชนในพื้นที่โครงการได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการระบบกระจายน้ำ ในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ โครงการแหล่งน้ำช่วยให้ครัวเรือนมีน้ำใช้สำหรับทำการเกษตร หรือมีน้ำกินน้ำใช้เพียงพอต่อความต้องการ ร้อยละ 82.25 ช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้ง-น้ำท่วม หรือสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์ภัยแล้ง-น้ำท่วมในอนาคตได้ ร้อยละ 82.25 ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ ระดับปานกลาง จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ โครงการแหล่งน้ำช่วยให้ความเป็นอยู่ (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ร้อยละ 81.25 ระบบนิเวศ/สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติดีขึ้น ร้อยละ 79.75 ช่วยให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตร (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น ร้อยละ 78.75 ส่งผลให้คุณภาพน้ำดีขึ้น ร้อยละ 64.75 และไม่มีการเปลี่ยนแปลง จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ โครงการแหล่งน้ำช่วยลดการย้ายถิ่นฐานของแรงงานในพื้นที่ ร้อยละ 43.50 และการมีระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ร้อยละ 43.50

ประเด็น	ระดับ				รวม (N/%)	ค่าเฉลี่ย	แปล ผล
	มาก (N/%)	ปาน กลาง (N/%)	น้อย (N/%)	ไม่มีการ เปลี่ยนแปลง (N/%)			
(1) การก่อสร้างโครงการช่วยให้ครัวเรือนมีน้ำใช้สำหรับทำการเกษตร หรือมีน้ำกินน้ำใช้เพียงพอต่อความต้องการ	84 58.33	32 22.22	14 9.72	14 9.72	144 100.00	3.29 82.25	ระดับ มาก

ประเด็น	ระดับ				รวม (N/%)	ค่าเฉลี่ย	แปล ผล
	มาก (N/%)	ปาน กลาง (N/%)	น้อย (N/%)	ไม่มีการ เปลี่ยนแปลง (N/%)			
(2) การก่อสร้างโครงการ ช่วยในการบรรเทาปัญหา ภัยแล้ง-น้ำท่วม หรือ สามารถลดความเสี่ยง/ รองรับสถานการณ์ภัยแล้ง- น้ำท่วม ในอนาคตได้	93 64.58	20 13.89	11 7.64	20 13.89	144 100.00	3.29 82.25	ระดับ มาก
(3) การก่อสร้างโครงการ ช่วยให้ความเป็นอยู่ของท่าน (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น	84 58.33	29 20.14	14 9.72	17 11.81	144 100.00	3.25 81.25	ระดับ ปาน กลาง
(4) การก่อสร้างโครงการ ช่วยให้การประกอบอาชีพ ด้านการเกษตรของท่าน (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น	86 59.72	21 14.58	10 6.94	27 18.75	144 100.00	3.15 78.75	ระดับ ปาน กลาง
(5) การก่อสร้างโครงการ ช่วยให้ระบบนิเวศ/ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ดีขึ้น	96 66.67	9 6.25	9 6.25	30 20.83	144 100.00	3.19 79.75	ระดับ ปาน กลาง
(6) การก่อสร้างโครงการ ส่งผลให้คุณภาพน้ำ ดีขึ้น	61 42.36	20 13.89	6 4.17	57 39.58	144 100.00	2.59 64.75	ระดับ ปาน กลาง
(7) การก่อสร้างโครงการ ช่วยลดการย้ายถิ่นฐานของ แรงงานในพื้นที่ หรือสร้าง รายได้ในครัวเรือน	23 15.97	13 9.03	12 8.33	96 66.67	144 100.00	1.74 43.50	ไม่มี การ เปลี่ยน แปลง
(8) การมีระบบกระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ช่วยลดการปล่อยก๊าซ คาร์บอนไดออกไซด์	23 15.97	13 9.03	12 8.33	96 66.67	144 100.00	1.74 43.50	ไม่มี การ เปลี่ยน แปลง

4.1.8 การมีส่วนร่วม และการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินโครงการ

1) การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำหลังดำเนินโครงการ พบว่า มีการดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำแล้ว ร้อยละ 47.22 และยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 52.78

ในกรณีที่โครงการยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ส่วนใหญ่มีการดูแลแหล่งน้ำผ่านคณะกรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 56.32 รองลงมา ประชาชนดูแลรักษาแหล่งน้ำกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ ร้อยละ 29.89 คณะกรรมการประปาหมู่บ้านเป็นผู้ดูแล ร้อยละ 8.05 และมีการดูแลแหล่งน้ำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) ร้อยละ 5.75 โดยประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 55.26 และไม่ต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 44.74 สำหรับโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ประชาชนในพื้นที่โครงการได้มีการแต่งตั้งผู้ดูแล/บำรุงรักษาระบบฯ ของแต่ละพื้นที่ด้วย

การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(1) มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ	68	47.22
(2) ไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ	76	52.78
(2.1) ผู้ดูแลแหล่งน้ำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.)	5	5.75
2) คณะกรรมการหมู่บ้าน	49	56.32
3) คณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน	7	8.05
4) ประชาชนดูแลกันเอง	26	29.89
(2.2) ความต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ		
1) ต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ	42	55.26
2) ไม่ต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ	34	44.74

2) การแบ่งปันการใช้น้ำหลังดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ที่มีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 93.06 และพบว่าการพิพาทเรื่องการใช้/แย่งน้ำกันใช้ ร้อยละ 6.94

การแบ่งปันการใช้น้ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
(1) มีการแบ่งปัน	134	93.06
(2) มีการพิพาทเรื่องการใช้/แย่งน้ำกันใช้	10	6.94
รวม	144	100.00

3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ ร้อยละ 76.39 หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัวของอาคารประกอบ รั้วแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 70.83 ประชาชนร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และอาคารประกอบเบื้องต้น ร้อยละ 63.19 และร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำ ทางน้ำเข้า ร้อยละ 52.78

การมีส่วนร่วมของประชาชน	มีส่วนร่วม (N/%)	ไม่มีส่วนร่วม (N/%)	รวม
(1) ร่วมบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ	110 76.39	34 23.61	144 100.00
(2) ร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และอาคารประกอบเบื้องต้น	91 63.19	53 36.81	144 100.00
(3) ร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึม ตามท่อส่งน้ำ ทางน้ำเข้า	76 52.78	68 47.22	144 100.00
(4) หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัวของอาคารประกอบ รั้วแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	102 70.83	42 29.17	144 100.00

4.2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค จำนวน 5 โครงการ ด้วยการสัมภาษณ์ครู ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 4 และ 9 ที่เกี่ยวข้อง ผลการประเมินเป็นดังนี้

4.2.1 ก่อนดำเนินโครงการ

1) ข้อมูลทั่วไป

ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านน้ำอุปโภคและบริโภค เช่น มีน้ำต้นทุนแต่ยังขาดระบบในการกระจายน้ำสะอาด มีระบบประปาแต่ไม่มีการผลิตน้ำสะอาด หรือเดิมประชาชนในพื้นที่ไม่มีระบบน้ำดื่มหรือไม่มีระบบที่ทำให้น้ำสะอาดขึ้นขาดแคลนน้ำสะอาด โดยก่อนดำเนินโครงการประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความเจริญส่วนใหญ่ซื้อน้ำดื่มจากเอกชน โดยมีค่าใช้จ่ายต่อ 1 ถัง (ขนาด 20 ลิตร) ราคาถังละประมาณ 13 บาท

(รวมค่าขนส่ง) รวมถึงซื้อน้ำดื่มจากตู้หยอดเหรียญหรือน้ำจากระบบประปาของหน่วยงานในท้องถิ่น ส่วนประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือในพื้นที่ทุรกันดารจะใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติหรือน้ำจากประปาภูเขาสำหรับอุปโภคบริโภค ทั้งนี้ หากมีฝนตกหนักมากก็จะทำให้น้ำขุ่น โดยประชาชนจะนำน้ำดิบมาพักไว้ให้ตกตะกอนและนำไปต้มก่อนบริโภค เพื่อเป็นการฆ่าเชื้อโรคบางส่วน

2) การดำเนินงานก่อนดำเนินโครงการ

ก่อนดำเนินโครงการกรมทรัพยากรน้ำได้มีการประชุมชี้แจง/รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยก่อนขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการหน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นในพื้นที่ และหลังจากได้รับงบประมาณแล้ว กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นตามระเบียบด้วย โดยในพื้นที่ไม่มีโครงการอื่นในลักษณะเดียวกันหรือมีการขอรับสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการในลักษณะเดียวกันจากหน่วยงานอื่น ในโครงการที่น้ำดิบหรือน้ำต้นทุนต่อมาจากระบบประปาของหน่วยงานในท้องถิ่นอยู่แล้ว ก่อนนำน้ำมาใช้มีการตรวจคุณภาพน้ำด้วยชุดตรวจคุณภาพน้ำเบื้องต้น (Test Kit) แต่ในโครงการที่นำน้ำมาจากแหล่งน้ำธรรมชาติหรือระบบประปาภูเขาไม่ได้มีการตรวจคุณภาพน้ำก่อนนำน้ำเข้าระบบกระจายน้ำสะอาด

4.2.2 หลังดำเนินโครงการ

1) การใช้ประโยชน์หลังดำเนินโครงการ

ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค โดยประชาชนใช้น้ำสะอาดเพื่อบริโภคเป็นหลัก ไม่มีการนำน้ำสะอาดที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ ซึ่งการดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์เมื่อเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ในตอนขอรับการสนับสนุนงบประมาณ นอกจากนี้ โครงการฯ บางแห่งมีประชาชนนอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมายได้ใช้บริการน้ำดื่มสะอาดด้วย โดยการนำขวดหรือถังมาสำรองน้ำโดยการบรรทุกรถกลับไป เนื่องจากบ้านห่างจากจุดที่ตั้ง สำหรับระบบกระจายน้ำสะอาดที่ติดตั้งในศูนย์เด็กเล็กหรือโรงเรียน นอกจากเด็กนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาได้ใช้ประโยชน์แล้วยังมีแม่ค้าในโรงเรียนที่ได้นำน้ำไปประกอบอาหารอีกด้วย

หลังดำเนินโครงการ ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ได้ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำสะอาดที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการ โดยโครงการที่สุ่มประเมินผลในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 ได้มีหน่วยงานท้องถิ่นเข้าร่วมในการบริหารจัดการระบบกระจายน้ำสะอาด โดยการเชื่อมต่อระบบเข้ากับตู้กดน้ำหยอดเหรียญ และคิดค่าบริการในราคาที่ถูกลงกว่าเอกชน ในอัตราค่าใช้จ่าย 1 ถัง (ขนาด 20 ลิตร) ราคา 5 บาท เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าถึงน้ำสะอาดได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยในการจัดเก็บดังกล่าวเพื่อนำรายได้มาไว้ใช้สำหรับการบำรุงรักษาระบบและการบริหารจัดการ ทั้งนี้ ในบางครัวเรือนยังมีการซื้อน้ำดื่มจากเอกชนอยู่เนื่องจากบ้านอยู่ห่างไกลจากจุดที่ตั้งระบบกระจายน้ำ หรือไม่สะดวกในการพกพาภาชนะมาบรรจุน้ำ

2) การตรวจคุณภาพน้ำ

ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ที่มีหน่วยงานท้องถิ่นช่วยดูแลบริหารจัดการ หรือโครงการฯ ที่นำน้ำดิบมาจากระบบประปาหมู่บ้านจะมีการตรวจคุณภาพน้ำเบื้องต้น เนื่องจากมีการตรวจวัดคุณภาพน้ำประปาอยู่แล้ว หรือในบางท้องถิ่นที่มีศักยภาพจะดำเนินการขอความอนุเคราะห์กรมอนามัยในพื้นที่เก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำด้วย ซึ่งสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดไม่ได้มีแผนในการตรวจติดตามคุณภาพน้ำ แต่มีเพียงแผนการตรวจติดตามเพื่อซ่อมแซมหรือบำรุงรักษา

ทั้งนี้ แต่ละสำนักงานทรัพยากรน้ำจะมีแผนการตรวจติดตามแตกต่างกันไป เช่น สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 จะมีแผนการตรวจติดตามเพื่อบำรุงรักษาโครงการฯ ปีละ 1 ครั้ง โดยจะดำเนินการภายใต้โครงการนิเทศติดตามผลบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพน้ำระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รวมถึง เมื่อผู้ดูแลโครงการแจ้งปัญหาเข้ามา โดยในการตรวจติดตามแต่ละครั้งจะดำเนินการตรวจคุณภาพน้ำด้วยโดยใช้ชุดตรวจคุณภาพน้ำเบื้องต้น สำหรับสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 9 จะไม่มีแผนการตรวจคุณภาพน้ำ แต่มีแผนการตรวจติดตามเพื่อบำรุงรักษาโครงการฯ ปีละ 2 ครั้ง หรือหากในพื้นที่มีการแจ้งปัญหาเข้ามาก็จะดำเนินการเข้าตรวจสอบแก้ไข สำหรับสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 4 ไม่ได้มีแผนการตรวจติดตามคุณภาพน้ำเช่นกัน เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่เพิ่งเริ่มดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำสะอาด แต่หากผู้ดูแลโครงการมีการแจ้งปัญหาเข้ามาก็จะดำเนินการเข้าตรวจสอบแก้ไข

3) การบริหารจัดการน้ำของโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค

หลังก่อสร้างโครงการแล้วเสร็จ และมีการใช้น้ำจากโครงการฯ แล้ว พบว่า ปริมาณน้ำดิบหรือน้ำต้นทุนในพื้นที่มีเพียงพอสำหรับโครงการฯ ตลอดฤดูแล้ง โดยในแต่ละพื้นที่มีการวางแผนการใช้น้ำหรือการบริหารจัดการน้ำแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ กรณีโครงการที่ใช้ น้ำดิบจากระบบประปาหมู่บ้านจะมีน้ำเพียงพอสำหรับผลิตน้ำสะอาดได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากระบบประปาหมู่บ้านจะใช้น้ำดิบจากแหล่งน้ำที่มีน้ำตลอดทั้งปี เช่น โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำเพื่อผลิตน้ำสะอาดสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงผาผึ้ง-ศรีคีรีรักษ์ (บ้านดงซ่อม) หมู่ที่ 3 ตำบลเชียงทอง อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก ใช้น้ำดิบจากระบบประปาหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลเชียงทอง ซึ่งใช้น้ำจากแม่น้ำปิง เป็นต้น แต่โครงการที่ใช้น้ำดิบจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ลำห้วย ลำธาร หรือจากระบบประปาภูเขา ในฤดูแล้งต้องมีการกักน้ำไว้ใช้สำหรับระบบผลิตน้ำสะอาดโดยเฉพาะ และไม่ให้ประชาชนในพื้นที่ใช้แหล่งน้ำดังกล่าวเพื่อประโยชน์อย่างอื่น

นอกจากนี้ ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ที่มีความต้องการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคเพิ่มเติม โดยบางหมู่บ้านต้องการให้ติดตั้งกระจายให้ทั่วทั้งหมู่บ้าน เนื่องจากมีการขยายตัวของชุมชน ครุว์เรือนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และบางหมู่บ้านที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารยังมีการนำน้ำจากแหล่งน้ำจากธรรมชาติและประปาภูเขามาใช้อุปโภคบริโภค จึงมีความต้องการระบบกระจายน้ำสะอาดเป็นอย่างมาก

ในพื้นที่ที่มีความเจริญ โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภคของกรมทรัพยากรน้ำสามารถทดแทนแหล่งน้ำอุปโภคและบริโภคที่มีอยู่เดิมได้บางส่วน เนื่องจากประชาชนบางครัวเรือนยังซื้อน้ำดื่มจากเอกชน เนื่องจากมีความสะดวกสบายในการขนส่ง แต่สำหรับพื้นที่ที่ห่างไกลความเจริญโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการสามารถทดแทนแหล่งน้ำอุปโภคและบริโภคที่มีอยู่เดิมได้ โดยประชาชนเห็นว่าโครงการฯ มีประโยชน์ต่อชุมชนและประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก

หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้องได้มีการชี้แจง ฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ แนะนำวิธีการใช้งานให้แก่ผู้ดูแลโครงการ ได้แก่ ช่างขององค์การบริหารส่วนตำบล ครู หรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ แต่ยังไม่มีการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการใช้งานระบบ โดยหากพบปัญหาในการใช้งานระบบ (ชำรุด/เสียหาย) หรือปัญหาในการนำน้ำมาใช้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/ผู้ดูแลโครงการจะดำเนินการแก้ไขปัญหาเองหรือแจ้งช่างของหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ช่วยแก้ไขปัญหามันเบื้องต้น แต่หากพบปัญหาที่ไม่สามารถดำเนินการได้เองก็จะประสานแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำ เพื่อเข้าดำเนินการตรวจสอบ แก้ไขปัญหาให้ระบบสามารถใช้งานได้ต่อไป

4) ความพึงพอใจในการดำเนินโครงการ

กองยุทธศาสตร์และแผนงานได้ให้ผู้ดูแลโครงการฯ เป็นผู้แทนในแต่ละโครงการ ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการในภาพรวม โครงการละ 1 คน โดยผลการประเมินผู้ดูแลโครงการฯ มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 93.40 รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
(1) โครงการมีความจำเป็นต่อนักเรียน ครู หรือประชาชน โดยรอบโรงเรียนที่ได้รับโครงการ	5 100.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	5 100.00	5.00 100.00	พึงพอใจมากที่สุด
(2) การดำเนินโครงการสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภคในพื้นที่ได้	5 100.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	5 100.00	5.00 100.00	พึงพอใจมากที่สุด
(3) ครู/นักเรียน หรือประชาชน มีน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภคได้อย่างเพียงพอ	4 80.00	1 20.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	5 100.00	4.80 96.00	พึงพอใจมากที่สุด

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
(4) การดำเนินโครงการทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดหาน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค	5 100.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	5 100.00	5.00 100.00	พึงพอใจมากที่สุด
(5) ระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภคของกรมทรัพยากรน้ำ มีความสะอาด สามารถนำน้ำไปใช้เพื่ออุปโภคและบริโภคได้ปราศจากกลิ่นสีและรสที่ไม่เป็นที่ยอมรับ	2 40.00	3 60.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	5 100.00	4.40 88.00	พึงพอใจมาก
(6) จุดหรือบริเวณที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่	3 60.00	2 40.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	5 100.00	4.60 92.00	พึงพอใจมากที่สุด
(7) การนำน้ำไปใช้เพื่ออุปโภคและบริโภคมีความสะดวก	2 40.00	3 60.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	5 100.00	4.40 88.00	พึงพอใจมาก
(8) ระยะเวลาในการดำเนินการติดตั้งระบบเป็นไปตามกำหนด	2 40.00	3 60.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	5 100.00	4.40 88.00	พึงพอใจมาก
(9) สอบถามผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ ระบบกระจายน้ำสะอาดและระบบกรองน้ำสามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ไม่มีอุปกรณ์ชำรุดเสียหาย/อุปกรณ์มีความคงทน	2 40.00	3 60.00	0 0.00	0 0.00	0 0.00	5 100.00	4.40 88.00	พึงพอใจมาก
รวม	30 66.67	15 33.33	0 0.00	0 0.00	0 0.00	45 100.00	4.67 93.40	พึงพอใจมากที่สุด

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการประเมิน

5.1.1 การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

กองยุทธศาสตร์และแผนงานดำเนินการประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ จำนวน 13 โครงการ โดยมีเป้าหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 คร้วเรือน เก็บข้อมูลได้ 144 คร้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 110.76 การประเมินในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ประเมินการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ การดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ การมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงรับทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ใช้โปรแกรม Microsoft Excel เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ สังเคราะห์ และวิเคราะห์ สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) สรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป

1.1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย ร้อยละ 68.75 มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 38.19 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 45.14 อาชีพหลักของครัวเรือนเป็นเกษตรกร ร้อยละ 92.36 ก่อนดำเนินโครงการมีรายได้เฉลี่ย 11,983 บาท/เดือน/ครัวเรือน

1.2) ลักษณะพื้นที่/สภาพปัญหาก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์พื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ ส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ฯลฯ ร้อยละ 100.00 แหล่งน้ำมีปัญหาตื้นเขิน/มีตะกอนดินทับถม มากที่สุด ร้อยละ 27.11

1.3) การดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ส่วนใหญ่ก่อสร้างจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 49.11

1.4) ก่อนดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ประชาชนส่วนใหญ่นำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรโดยวิธีสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง คิดเป็นร้อยละ 51.28 ทำให้มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 2,015 บาท/เดือน รองลงมาคือใช้น้ำฝน และน้ำประปาสำหรับการเกษตร ร้อยละ 38.46 และใช้เครื่องสูบน้ำโดยใช้ไฟฟ้า ร้อยละ 5.13 มีค่าไฟฟ้าเฉลี่ยครัวเรือนละ 2,013 บาท/เดือน

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

2.1) ด้านคุณภาพการให้บริการ พบว่าประชาชนได้เข้าร่วมประชุมและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ร้อยละ 73.61 และมีความพึงพอใจในภาพรวมที่มีต่อเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำที่มาประชาคมรับฟังความคิดเห็น พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 98.00

2.2) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลผลิตโครงการ

(1) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อผลผลิตโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 90.33 พบว่า มีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ แหล่งน้ำมีความจุเก็บกักน้ำเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 94.67 รองลงมาคือพื้นที่ก่อสร้าง/ขุดลอกแหล่งน้ำมีความเหมาะสม ร้อยละ 94.00 และแหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ 92.00

(2) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อโครงการระบบกระจายน้ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 87.67 พบว่ามีความพึงพอใจมากในทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ สถานที่ตั้งระบบกระจายน้ำมีความเหมาะสม ร้อยละ 91.67 รองลงมาคือการสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ไม่ขัดข้อง ร้อยละ 87.00 และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่ที่กำหนด/พื้นที่เพาะปลูก ร้อยละ 86.00

2.3) ประชาชนในพื้นที่โครงการมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ช่วยให้ครัวเรือนมีน้ำใช้สำหรับทำการเกษตร หรือมีน้ำกินน้ำใช้เพียงพอต่อความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 82.25 และช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้ง-น้ำท่วม หรือสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์ภัยแล้ง-น้ำท่วมในอนาคตได้ ร้อยละ 82.25 มากที่สุดเท่ากัน รองลงมา คือช่วยให้ความเป็นอยู่ (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ร้อยละ 81.25

3) การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ

3.1) หลังมีโครงการประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ร้อยละ 74.31 โดยส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตร (ปลูกพืช, เลี้ยงสัตว์) ร้อยละ 76.19 รองลงมา ใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ร้อยละ 15.87 และใช้เป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาในหมู่บ้าน ร้อยละ 5.56

3.2) ประชาชนในพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตร ส่วนใหญ่ทำนา มากที่สุด ร้อยละ 42.07 มีรายได้เฉลี่ย 139,945.88 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมา ปลูกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 26.90 รายได้เฉลี่ย 74,438.79 บาท/ครัวเรือน/ปี และปลูกพืชสวน ร้อยละ 15.17 รายได้เฉลี่ย 194,151.58 บาท/ครัวเรือน/ปี

3.3) ประชาชนในพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในการเลี้ยงสัตว์ โดยส่วนใหญ่เลี้ยงวัว มากที่สุด ร้อยละ 62.50 นำไปขายมีรายได้เฉลี่ย 150,125.00 บาท/ครัวเรือน/ปี รองลงมาเลี้ยงหมู ร้อยละ 18.75 นำไปขายมีรายได้เฉลี่ย 28,640.00 บาท/ครัวเรือน/ปี และเลี้ยงไก่ ร้อยละ 9.38 นำไปขายมีรายได้เฉลี่ย 95,000.00 บาท/ครัวเรือน/ปี

3.4) หลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ย 13,262 บาท/ครัวเรือน/เดือน โดยมีค่าเฉลี่ยรายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้นจากก่อนดำเนินโครงการ 1,279 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 10.67 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนของประชาชนในพื้นที่โครงการมากที่สุด คือปัญหาด้านสภาพอากาศ เช่น ฝนตกหนัก น้ำท่วม ร้อยละ 28.05 รองลงมาคือต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูก เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายาฆ่าแมลง ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าสูบน้ำ ร้อยละ 27.39 และสภาพเศรษฐกิจ ร้อยละ 22.77

3.5) หลังมีโครงการระบบกระจายน้ำ ประชาชนนำน้ำไปใช้ในพื้นที่เกษตรโดยใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ มากที่สุด ร้อยละ 45.45 โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 246 บาท/เดือน รองลงมาคือนำน้ำไปใช้ด้วยการสูบน้ำโดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 20.45 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 2,570 บาท/เดือน และพบว่าประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรหรือพื้นที่ที่อยู่อาศัยอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ไม่มีระบบส่งน้ำไปถึงพื้นที่ ร้อยละ 15.91

3.6) ประชาชนในพื้นที่เห็นว่าหลังมีโครงการระบบกระจายน้ำทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตร ร้อยละ 34.86 รองลงมา ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า) ร้อยละ 25.71 สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง ร้อยละ 21.71 และพบว่าประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ร้อยละ 17.71

4) การมีส่วนร่วม และการดูแลบำรุงรักษาโครงการ

4.1) หลังดำเนินโครงการ พบว่า มีการดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำแล้ว ร้อยละ 47.22 และยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 52.78 ในกรณีที่โครงการยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ส่วนใหญ่มีการดูแลแหล่งน้ำผ่านคณะกรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 56.32 รองลงมาคือประชาชนในพื้นที่โครงการดูแลรักษาแหล่งน้ำกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ ร้อยละ 29.89 มีการดูแลผ่านคณะกรรมการประปาหมู่บ้าน ร้อยละ 8.05 และดูแลโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) ร้อยละ 5.75 โดยประชาชนในพื้นที่มีความต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 55.26 สำหรับโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ประชาชนในพื้นที่โครงการได้มีการแต่งตั้งผู้ดูแล/บำรุงรักษาระบบฯ ของแต่ละพื้นที่ด้วย

4.2) หลังดำเนินโครงการ ประชาชนในพื้นที่ที่มีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 93.06 และพบว่ามีกรณีพิพาทเรื่องการใช้/แย่งน้ำกันใช้ ร้อยละ 6.94

4.3) ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ ร้อยละ 76.39 หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัวคอนกรีตของอาคารประกอบ รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 70.83 ประชาชนร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำ และอาคารประกอบเบื้องต้น ร้อยละ 63.19 และร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำ ทางน้ำเข้า ร้อยละ 52.78

5.1.2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค จำนวน 5 โครงการ ด้วยการสัมภาษณ์ครู ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้อง การประเมินในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ การดูแลบำรุงรักษาหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ รวมถึงเพื่อรับทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ สังเคราะห์ และวิเคราะห์ สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) และใช้โปรแกรม Microsoft Excel เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานของผลความพึงพอใจ สรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

1) ก่อนดำเนินโครงการ ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านน้ำอุปโภคและบริโภค โดยก่อนดำเนินโครงการประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความเจริญส่วนใหญ่ ชื่อน้ำดื่มจากเอกชน เช่น น้ำถัง น้ำจากตู้หยอดเหรียญ เป็นต้น และประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือในพื้นที่ทุรกันดารจะใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติหรือน้ำจากประปาภูเขาสำหรับอุปโภคบริโภค โดยจะนำน้ำดิบมาพักไว้ให้ตกตะกอนและนำไปต้มก่อนบริโภคเพื่อเป็นการฆ่าเชื้อโรค

ก่อนขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการหน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นในพื้นที่ และหลังจากได้รับงบประมาณแล้ว กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการประชุมชี้แจง/รับฟังความคิดเห็นตามระเบียบฯ โดยในพื้นที่ไม่มีการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการในลักษณะเดียวกันจากหน่วยงานอื่น

สำหรับโครงการที่ใช้น้ำดิบหรือน้ำต้นทุนต่อมาจากระบบประปาของหน่วยงานในท้องถิ่น ก่อนนำน้ำเข้าระบบกระจายน้ำสะอาดมีการตรวจคุณภาพน้ำด้วยชุดตรวจคุณภาพน้ำเบื้องต้น (Test Kit) แต่ในโครงการที่นำน้ำมาจากแหล่งน้ำธรรมชาติหรือระบบประปาภูเขาไม่มีการตรวจคุณภาพน้ำก่อนนำน้ำเข้าระบบกระจายน้ำสะอาด

2) หลังดำเนินโครงการ ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค โดยประชาชนใช้น้ำสะอาดเพื่อบริโภคเป็นหลัก ไม่มีการนำน้ำสะอาดที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ ซึ่งการดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์เมื่อเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ในตอนขอรับการสนับสนุนงบประมาณ โดยโครงการบางแห่งมีประชาชนนอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมายได้ใช้บริการน้ำดื่มสะอาดด้วย เช่น ประชาชนที่อยู่ห่างจากจุดที่ตั้งจะนำภาชนะมาสำรองน้ำโดยการบรรทุกใส่รถกลับไป หรือโครงการที่ติดตั้งในโรงเรียนมีแม่ค้าในโรงเรียนที่ได้นำน้ำไปใช้ประกอบอาหารด้วย นอกจากนี้ โครงการบางแห่งมีหน่วยงานท้องถิ่นเข้ามาร่วมในการบริหารจัดการระบบกระจายน้ำสะอาดโดยการเชื่อมต่อบริการเข้ากับตู้กดน้ำหยอดเหรียญ เพื่อนำรายได้มาไว้ใช้สำหรับการบำรุงรักษาระบบและการบริหารจัดการ

ในเบื้องต้น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าถึงน้ำสะอาดได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ในบางครัวเรือนยังมีการซื้อน้ำดื่มจากเอกชนอยู่ เนื่องจากบ้านอยู่ห่างไกลจากจุดที่ติดตั้งระบบกระจายน้ำหรือไม่สะดวกในการพกพาภาชนะมาบรรจุน้ำ แต่สำหรับพื้นที่ที่ห่างไกลความเจริญ โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคของกรมทรัพยากรน้ำสามารถทดแทนแหล่งน้ำอุปโภคและบริโภคที่มีอยู่เดิมได้ โดยประชาชนเห็นว่าโครงการฯ มีประโยชน์ต่อชุมชนและประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ที่มีความต้องการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคเพิ่มเติม เนื่องจากมีการขยายตัวของชุมชน ครัวเรือนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และบางหมู่บ้านที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารยังมีการนำน้ำจากแหล่งน้ำจากธรรมชาติและประปาภูเขามาใช้อุปโภคบริโภค จึงมีความต้องการระบบกระจายน้ำสะอาดเป็นอย่างมาก

โครงการที่ใช้น้ำดิบจากระบบประปาหมู่บ้านจะมีการตรวจคุณภาพน้ำเบื้องต้น เนื่องจากมีการตรวจวัดคุณภาพน้ำประปาอยู่แล้ว หรือในบางท้องถิ่นที่มีศักยภาพจะดำเนินการขอความอนุเคราะห์หน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่เก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำด้วย ซึ่งสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดไม่ได้มีแผนในการตรวจติดตามคุณภาพน้ำ แต่มีเพียงแผนการตรวจติดตามเพื่อซ่อมแซมหรือบำรุงรักษา โดยแต่ละสำนักงานทรัพยากรน้ำจะมีแผนการตรวจติดตามแตกต่างกันไป เช่น สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 จะมีแผนการตรวจติดตามเพื่อบำรุงรักษาโครงการฯ ปีละ 1 ครั้ง โดยจะดำเนินการภายใต้โครงการนิเทศติดตามผลบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพน้ำระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รวมถึง เมื่อผู้ดูแลโครงการแจ้งปัญหาเข้ามา โดยในการตรวจติดตามแต่ละครั้งจะดำเนินการตรวจคุณภาพน้ำด้วยโดยใช้ชุดตรวจคุณภาพน้ำเบื้องต้น สำหรับสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 9 จะไม่มีแผนการตรวจคุณภาพน้ำ แต่มีแผนการตรวจติดตามเพื่อบำรุงรักษาโครงการฯ ปีละ 2 ครั้ง หรือหากในพื้นที่ที่มีการแจ้งปัญหาเข้ามาก็จะดำเนินการเข้าตรวจสอบแก้ไข สำหรับสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 4 ไม่ได้มีแผนการตรวจติดตามคุณภาพน้ำเช่นกัน เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่เพิ่งเริ่มดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำสะอาด แต่หากผู้ดูแลโครงการมีการแจ้งปัญหาเข้ามาก็จะดำเนินการเข้าตรวจสอบแก้ไข

หลังก่อสร้างโครงการแล้วเสร็จ และมีการใช้น้ำจากโครงการแล้ว พบว่า ปริมาณน้ำดิบหรือน้ำต้นทุนในพื้นที่มีเพียงพอสำหรับโครงการฯ ตลอดฤดูแล้ง โดยในแต่ละพื้นที่มีการวางแผนการใช้น้ำหรือการบริหารจัดการน้ำแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ กรณีโครงการที่ใช้น้ำดิบจากระบบประปาหมู่บ้านจะมีน้ำเพียงพอสำหรับผลิตน้ำสะอาดได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากระบบประปาหมู่บ้านจะใช้น้ำดิบจากแหล่งน้ำที่มีน้ำตลอดทั้งปี เช่น โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำเพื่อผลิตน้ำสะอาดสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงผาหิมะ-ศรีคีรีรักษ์ (บ้านดงซ่อม) หมู่ที่ 3 ตำบลเชียงทอง อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก ใช้น้ำดิบจากระบบประปาหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลเชียงทอง ซึ่งใช้น้ำจากแม่น้ำปิง เป็นต้น แต่โครงการที่ใช้น้ำดิบจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ลำห้วย ลำธาร หรือจากระบบประปาภูเขา ในช่วงฤดูแล้งจะมีการกักกั้นน้ำไว้ใช้

สำหรับผลิตน้ำสะอาดโดยเฉพาะ และไม่ให้ประชาชนในพื้นที่ใช้แหล่งน้ำดังกล่าวเพื่อประโยชน์
 อื่นๆ จึงจะมีน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภคเพียงพอ

หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้องได้มีการชี้แจง ฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ แนะนำวิธีการใช้งานให้แก่ผู้ดูแลโครงการ ยกตัวอย่างเช่น
 นายช่างขององค์การบริหารส่วนตำบล ครู หรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ แต่ยังไม่มีการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับ
 การใช้งานระบบ โดยหากพบปัญหาในการใช้งานระบบ หรือปัญหาในการนำน้ำมาใช้ เจ้าหน้าที่
 ผู้รับผิดชอบ/ผู้ดูแลโครงการจะดำเนินการแก้ไขปัญหาเองหรือแจ้งช่างของหน่วยงานท้องถิ่น
 ในพื้นที่ช่วยแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น แต่หากพบปัญหาที่ไม่สามารถดำเนินการได้เองก็จะประสาน
 แจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำ เพื่อเข้าดำเนินการตรวจสอบ แก้ไขปัญหาให้ระบบสามารถ
 ใช้งานได้ต่อไป

3) ความพึงพอใจในการดำเนินโครงการ ผู้ดูแลโครงการฯ มีความพึงพอใจ
 ต่อโครงการในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 93.40

5.2 อภิปรายผล

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ
 กระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค สามารถนำมาอภิปรายผล
 ดังนี้

ก่อนดำเนินโครงการกรมทรัพยากรน้ำมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนตามระเบียบ
 สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 โดยประชาชนที่เข้าร่วม
 กระบวนการรับฟังความคิดเห็นมีความพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 98.00 ได้แก่ เจ้าหน้าที่
 มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส เอาใจใส่ในการมาปฏิบัติหน้าที่ สามารถให้ข้อมูล
 เกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น
 รับฟังข้อเสนอแนะหรือความต้องการของประชาชน และสามารถตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัย
 ได้ตรงประเด็นและชัดเจน โดยลักษณะพื้นที่ก่อนดำเนินโครงการเป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ
 คลอง ฝาย ฯลฯ มีสภาพตื้นเขินและมีตะกอนดินทับถม มีวัชพืชปกคลุม ประสบปัญหาขาดแคลน
 น้ำในช่วงฤดูแล้ง ในช่วงฤดูน้ำหลากมีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้
 ก่อนดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำประชาชนส่วนใหญ่ได้นำน้ำไปใช้พื้นที่โดยใช้วิธีการสูบน้ำโดยใช้
 น้ำมันเชื้อเพลิง นอกเหนือจากแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการแล้ว ประชาชนมีการใช้น้ำจาก
 แหล่งน้ำประเภทอื่น เช่น ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน น้ำฝน ชีอน้ำ ฯลฯ และโครงการระบบกระจาย
 น้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค ก่อนดำเนินโครงการประชาชนในพื้นที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน
 ด้านน้ำอุปโภคและบริโภค โดยประชาชนบางพื้นที่จะซื้อน้ำดื่มจากเอกชน บางพื้นที่จะใช้น้ำจาก
 แหล่งน้ำธรรมชาติหรือน้ำจากประปาภูเขาสำหรับอุปโภคบริโภค

หลังดำเนินโครงการและมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำแล้ว ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 90.33 เช่น แหล่งน้ำมีความจุเก็บกักน้ำเพิ่มมากขึ้น พื้นที่ก่อสร้างหรือการขุดลอก แหล่งน้ำมีความเหมาะสม รวมถึงแหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ประชาชนในพื้นที่โครงการมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่ดำเนินการสำหรับใช้ทำการเกษตร ปลูกพืช เช่น การทำนา ปลูกพืชผักสวนครัว พืชสวน พืชเศรษฐกิจ พืชไร่ และเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว หมู ไก่ เป็นต้น อีกทั้ง การมีระบบกระจายน้ำประชาชนในพื้นที่โครงการมีความพึงพอใจต่อผลผลิตของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 87.67 เช่น สถานที่ตั้งระบบกระจายน้ำมีความเหมาะสม การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์สามารถใช้งานได้ไม่ขัดข้อง ท่อส่งน้ำติดตั้งถึงพื้นที่ที่กำหนดหรือพื้นที่เพาะปลูกและมีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ ทำให้เกิดความสะดวก และประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้ในพื้นที่แปลงเกษตร นอกจากนี้ยังช่วยในการประหยัดค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการสูบน้ำ ในบางโครงการที่มีระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งหลังดำเนินโครงการประชาชนมีรายได้เฉลี่ยรวมของครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.67 โดยประชาชนในพื้นที่โครงการส่วนใหญ่ต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพิ่มขึ้นเพื่อดูแลรักษาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ซึ่งในพื้นที่โครงการที่ยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ มีการดูแลผ่านคณะกรรมการหมู่บ้านรวมถึงประชาชนดูแลกันเอง และยังพบว่า ประชาชนส่วนหนึ่งยังมีข้อพิพาทเรื่องการแย่งกันใช้น้ำ ทั้งนี้ ประชาชนในพื้นที่โครงการส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช หรือเศษไม้ที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ และหากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัวคอนกรีตของอาคารประกอบ รีบแจ้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ

กรณีโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค หลังดำเนินโครงการประชาชน ใช้น้ำสะอาดเพื่อบริโภคเป็นหลัก โดยบางพื้นที่ยังมีการซื้อน้ำดื่มจากเอกชนอยู่ เนื่องจากบ้านอยู่ห่างไกลจากจุดที่ติดตั้งระบบกระจายน้ำ แต่บางพื้นที่โครงการสามารถทดแทนแหล่งน้ำอุปโภค และบริโภคที่มีอยู่เดิมได้ ทั้งนี้ ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่มีความต้องการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคเพิ่มเติม เนื่องจากมีการขยายตัวของชุมชน บางหมู่บ้านยังมีการนำน้ำจากแหล่งน้ำจากธรรมชาติและประปาภูเขามาใช้อุปโภคบริโภค จึงมีความต้องการระบบกระจายน้ำสะอาดเป็นอย่างมาก ที่ผ่านมามีปริมาณน้ำดิบหรือน้ำต้นทุนในพื้นที่มีเพียงพอสำหรับโครงการฯ ตลอดฤดูแล้ง แต่โครงการที่ใช้น้ำดิบจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ลำห้วย ลำธาร หรือจากระบบประปาภูเขา ในช่วงฤดูแล้งจะมีการกักกั้นน้ำไว้ใช้สำหรับผลิตน้ำสะอาดโดยเฉพาะ และไม่ให้ประชาชนในพื้นที่ใช้แหล่งน้ำดังกล่าวเพื่อประโยชน์อย่างอื่นเพื่อให้มีน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภคเพียงพอ โดยผู้ดูแลโครงการฯ ซึ่งเป็นตัวแทนประชาชนในพื้นที่มีความพึงพอใจต่อโครงการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 93.40 สำหรับการตรวจคุณภาพน้ำจากโครงการ บางแห่งมีการตรวจคุณภาพน้ำเบื้องต้นโดยใช้ Test Kit บางแห่งให้หน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่เข้าตรวจสอบคุณภาพน้ำ ซึ่งสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดไม่ได้มีแผนในการตรวจติดตามคุณภาพน้ำ แต่มีเพียงแผนการตรวจติดตามเพื่อซ่อมแซมหรือบำรุงรักษา

เท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้องได้มีการชี้แจง ฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ แนะนำวิธีการใช้งานให้แก่ผู้ดูแลโครงการหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ แต่ยังไม่มีการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการใช้งานระบบ หากในพื้นที่พบปัญหาในการใช้งานระบบหรือปัญหาในการนำน้ำมาใช้ ผู้ดูแลโครงการจะดำเนินการแก้ไขปัญหาเองหรือแจ้งช่างของหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ช่วยแก้ไขปัญหาก็ได้ แต่หากพบปัญหาที่ไม่สามารถดำเนินการได้เองก็จะประสานแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำ เพื่อเข้าดำเนินการตรวจสอบ แก้ไขปัญหาให้ระบบสามารถใช้งานได้ต่อไป

กล่าวโดยสรุป การดำเนินโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ตอบสนองความต้องการของประชาชน และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในการทำการเกษตร มีรายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น สามารถบรรเทาปัญหากล้นและอุทกภัย รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอและทั่วถึง ตอบสนองแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต สามารถตอบสนองแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ 6 การสร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขาภิบาลสำหรับทุกคนและการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

5.3 ข้อเสนอแนะจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ

(1) ประชาชนมีความต้องการให้เพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำ โดยการขุดลอกแหล่งน้ำให้มีความลึกเพิ่มขึ้น หรือผันน้ำจากลำน้ำสาธารณะเข้าแหล่งเก็บกักน้ำเพื่อให้มีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในช่วงฤดูแล้ง

(2) ประชาชนมีความต้องการให้ปรับแก้คันดิน หรือเสริมลูกรังบริเวณรอบแหล่งน้ำให้มีความมั่นคงแข็งแรง เพื่อใช้เป็นทางสัญจร

(3) ประชาชนมีความต้องการขยายพื้นที่ในการเสริมกล่อหินลดตาดำย (Gabion & Mattress) บริเวณคันดินริมตลิ่ง สำหรับโครงการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำ บ้านยางน้ำกลัดใต้, บ้านโป่งวิเชียร จังหวัดเพชรบุรี ที่มีการกัดเซาะสูง

(4) ประชาชนมีความต้องการเพิ่มความสูงของฝาย และตัวตักตะกอนดินที่ถูกชะล้างลงสู่แหล่งน้ำ

(5) ประชาชนต้องการบันไดคอนกรีตบริเวณริมตลิ่งเพื่อให้เกิดความสะดวกในการต่อเครื่องสูบน้ำไปยังพื้นที่การเกษตร

2) โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

(1) ประชาชนมีความต้องการให้มีการต่อยอดโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์จากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ และต้องการให้หน่วยงานขยายพื้นที่การวางท่อระบบกระจายน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่การใช้ประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้อย่างทั่วถึง

(2) ประชาชนมีความต้องการเพิ่มขนาดของท่อระบบกระจายน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น

(3) ประชาชนมีความต้องการให้เพิ่มปริมาตรความจุถังเก็บน้ำ ของระบบกระจายน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น เพิ่มจำนวนถังเก็บน้ำ เพื่อให้สามารถเก็บกักน้ำได้ในปริมาณที่เพียงพอ

(4) ประชาชนมีความต้องการเพิ่มจำนวนเครื่องสูบน้ำโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพิ่มเติม

(5) ประชาชนมีความต้องการให้กรมทรัพยากรน้ำสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อบริหารจัดการแหล่งน้ำ และให้คำแนะนำในการดูแลบำรุงรักษาระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ในเบื้องต้น

3) โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค

(1) ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงกับจุดที่ตั้งของโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดที่ดำเนินการติดตามประเมินผล มีความต้องการขอรับการสนับสนุนโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพิ่มเติมในบริเวณพื้นที่หมู่บ้านมะละบริ, บริเวณหน้าโรงเรียนบ้านห้วยฮ่อมพัฒนา หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านเวียง อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ และบริเวณโรงเรียนบ้านห้วยมอญ หมู่ที่ 8 ตำบลเรือง อำเภอมืองน่าน จังหวัดน่าน เนื่องจากหมู่บ้านและชุมชนดังกล่าวอยู่ห่างไกลจากจุดที่ตั้งโครงการฯ จึงทำให้การนำน้ำไปใช้ไม่สะดวก

(2) ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลเห็นควรให้มีการถ่ายโอนทรัพย์สินของโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดูแลรักษาและการบริหารจัดการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็ว

5.4 ข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

1) หน่วยงานในพื้นที่ควรตรวจสอบสภาพพื้นที่หรือแหล่งน้ำที่กรมดำเนินการก่อสร้าง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีศักยภาพในการต่อยอดโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อขยายผลโครงการให้ครอบคลุมพื้นที่การใช้ประโยชน์ และประชาชนสามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำมาใช้ในแปลงเกษตรได้สะดวกและประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการสูบน้ำเข้าแปลงเกษตร

2) การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 หน่วยงานควรชี้แจงผู้ที่เข้าร่วมประชุมให้ชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาดความยาวของแนวท่อกระจายน้ำไปยังพื้นที่รับประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจขอบเขตในการดำเนินงาน

3) หน่วยงานในพื้นที่ควรสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำของโครงการ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการบริหารจัดการแหล่งน้ำ และการดูแลบำรุงรักษาระบบกระจายน้ำด้วยพลังงาน

แสงอาทิตย์เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า รวมถึงส่งเสริมให้กลุ่มผู้ใช้น้ำเรียนรู้จากเกษตรตำบล เกษตรอำเภอในการเพาะปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน หรือการเปลี่ยนแปลงชนิดของพืช และการใช้ปุ๋ยบำรุงดิน เพื่อให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับปริมาณน้ำของแหล่งน้ำ ที่มีอยู่ และเกิดประโยชน์สูงสุด

4) โครงการที่ยังอยู่ในระยะเวลาหลักประกันสัญญา หากเกิดการชำรุดเนื่องจากการใช้งาน หรือประสบปัญหาทุกภัย หน่วยงานในพื้นที่ควรเร่งประสานทำความเข้าใจกับผู้นำชุมชน และประชาชน รวมถึงต้องดำเนินการแจ้งบริษัทคู่สัญญาให้เร่งแก้ไขปัญหาโดยเร็ว

5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำคู่มือการดูแลบำรุงรักษาระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการดูแลรักษาอุปกรณ์และส่วนประกอบต่าง ๆ ของระบบกระจายน้ำ เนื่องจากอุปกรณ์บางอย่างต้องดูแลบำรุงรักษาตามหลักวิชาการ หรือควรจัดทำผัง ขั้นตอนการดูแลบำรุงรักษาเบื้องต้นติดไว้บริเวณโครงการ พร้อมส่งมอบคู่มือให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีถ่ายโอนภารกิจตามขั้นตอนการกระจายอำนาจ รวมถึง กรณีระบบกระจายน้ำสะอาด เพื่ออุปโภคบริโภคที่ควรจัดทำคู่มือการดูแลบำรุงรักษาเพื่อมอบให้ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ด้วย

6) หากมีการถ่ายโอนภารกิจตามขั้นตอนการกระจายอำนาจแล้ว หน่วยงานในพื้นที่ควรมีการติดตามการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ เพื่อทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการรับโอนภารกิจ เพื่อเร่งแก้ไข หรือสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการ รวมถึงการรณรงค์ให้ประชาชน และกลุ่มผู้ใช้น้ำเห็นคุณค่าของแหล่งน้ำ และใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม

7) การตั้งชื่อโครงการควรมีความสอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินการ เพื่อให้การติดตามและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดของโครงการ

8) กรณีโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค หน่วยงานในพื้นที่ควรสนับสนุนประสานหน่วยงานด้านสาธารณสุข เพื่อร่วมตรวจคุณภาพน้ำจากโครงการระบบกระจายน้ำสะอาด เพื่ออุปโภคบริโภคโดยการออกไปรับรองคุณภาพ นอกจากจะเป็นการดำเนินการเพื่อสร้างมาตรฐานความปลอดภัยในการนำน้ำมาบริโภคให้กับประชาชนแล้ว ยังเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับระบบฯ ของกรมทรัพยากรน้ำอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546
พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
แผนแม่บทบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2566 - 2580)
แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
แผนปฏิบัติราชการกรมทรัพยากรน้ำ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) และระยะ 5 ปี

หนังสือ/เอกสาร

กรมทรัพยากรน้ำ. 2555. คู่มือการดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำขนาดเล็ก และการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ. กรุงเทพฯ : กรมทรัพยากรน้ำ.

กุลธน ธนาพงศธร. 2530. ประโยชน์และบริการในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานบุคคล สาขาวิทยาการจัดการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ดิเรก ฤกษ์สาหร่าย. 2528. ทักษะคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำของบุคคลที่มีต่องานในทางบวก. กรุงเทพฯ : เพรส แอนด์ ดีไซน์.

ปัทมา สุปก่าปิง และคณะ. 2552. รายงานการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการนโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

รุ่งทิพย์ นิลพัท. 2561. คุณภาพการให้บริการและความพึงพอใจที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมาใช้บริการซ้ำของผู้รับบริการโรงพยาบาลเปาโลรังสิต. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สาโรช ไสยสมบัติ. 2534. ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2555. หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://ph.kku.ac.th/thai/images/file/good-governance.pdf>

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ. 2564. คู่มือการจัดทะเบียนก่อตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำ. กรุงเทพฯ : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ.

อัญชลี ธรรมะวิสิฏกุล. 2552. การติดตามผลและประเมินผลการนิเทศ. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://panchalee.wordpress.com/2009/04/28/project-evaluation1/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- บันทึกที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานอธิบดี
เลขที่รับ 2909
วันที่ ๒๗ มี.ค. ๒๕๖๗
เวลา ๘.๒๔

สำนักงานรองอธิบดี ๑
เลขที่รับ ๗๘๓
วันที่ ๒๕ มี.ค. ๒๕๖๗
เวลา ๑๔.๓๖ น.

กรมทรัพยากรน้ำ
(ภายใน)
รับที่ ๐๑๕๘๒
วันที่ ๒๕ มี.ค. ๒๕๖๗
เวลา ๑๔.๐๓

บันทึกข้อความ ๒๖ มี.ค. ๒๕๖๗
10.29 น.

ส่วนราชการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ส่วนประสานติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๖๐๐๐ ต่อ ๖๒๘๔
ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๕๘๘ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติในหลักการดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ ผ่าน รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ (นายธีระชุน บุญสิทธิ์ ประธานกรรมการ)

เรื่องเดิม

กรมทรัพยากรน้ำ มีภารกิจในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมทรัพยากรน้ำ โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมถึงโครงการบำรุงรักษาระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ตามแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และโครงการอื่นๆ เพื่อขับเคลื่อนแผนดังกล่าวเป็นประจำทุกปี ประกอบกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณด้วย

ข้อเท็จจริง

๑. ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗ เห็นชอบให้กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้แก่ ๑) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค และ ๒) โครงการระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ ความพึงพอใจ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินโครงการ ผลกระทบและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของกรมฯ ต่อไป

๒. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ได้พิจารณาดำเนินการตามมติคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น โดยจัดทำข้อเสนอโครงการพร้อมรายละเอียดการดำเนินงานสำหรับการติดตามและประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สรุปได้ดังนี้

๒.๑ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค โดยคัดเลือกโครงการจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

๒.๒ ระบบ...

ต้องกลับ กรม
วันที่ 17 มี.ค. ๖๗.
เวลา 14.05

"No Gift Policy ทส. โปร่งใสและเป็นธรรม"

๒.๒ ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่มของกรมทรัพยากรน้ำ โดยคัดเลือกสถานที่ที่มีการแจ้งเตือนภัยอพยพ (สีแดง) ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๖ โดยมีรายละเอียดตามเอกสารแนบ

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

เพื่อให้การดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ บรรลุตามวัตถุประสงค์ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน จึงขออนุมัติในหลักการเพื่อดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

๑. ให้กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ใช้งบดำเนินงาน งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปพลางก่อน และงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อติดตามประเมินผลโครงการดังกล่าว

๒. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ ๑-๑๑ กองพัฒนาแหล่งน้ำ ๑ และกองพัฒนาแหล่งน้ำ ๒ สนับสนุนการดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ และใช้งบดำเนินงานของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อร่วมติดตามประเมินผลโครงการตามข้อเท็จจริง ๒.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้โปรดอนุมัติในหลักการดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ เพื่อกองยุทธศาสตร์และแผนงานจักได้ประสานหน่วยงานและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายณเรศ ชมบุญ)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรรมการและเลขานุการ

รศ.ดร.อ.ท.บ.

- ผู้รับผิดชอบโครงการ
โปรดอนุมัติในหลักการ
วันที่ ๒๖ ก.พ. ๒๕๖๗

(นายธีระชุน บุญสิทธิ)
รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

๒๖ มี.ค. ๒๕๖๗

อนุมัติในหลักการ

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

๒๖ มี.ค. ๒๕๖๗

๑๗ เม.ย. ๒๕๖๗

(นายภาดล ถาวรภักขรัตน์)
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ

๑. หลักการและเหตุผล

กรมทรัพยากรน้ำ มีภารกิจในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมทรัพยากรน้ำ โดยมีโครงการตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดำเนินงานอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตร แก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน และโครงการตามแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในการดำเนินงานเพิ่มศักยภาพระบบพยากรณ์และเตือนภัยด้านน้ำ โดยการบำรุงรักษาสถานีเตือนภัยให้มีความพร้อมในการใช้งานตลอดเวลา เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลแจ้งเตือนล่วงหน้าได้ตรงต่อเหตุการณ์

การดำเนินงานตามโครงการหรือการบริหารโครงการ ต้องมีการวางแผนโครงการโดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการดำเนินโครงการ เมื่อวางแผนโครงการและมีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการตลอดจนได้รับการอนุมัติโครงการเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานมีการนำโครงการไปปฏิบัติ หรือที่เรียกว่าการบริหารโครงการ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีการวางแผนโครงการไว้ดี แต่ก็อาจไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากการดำเนินงานโครงการจะต้องผ่านกระบวนการต่างๆ อีกมากมาย ประกอบกับอาจเกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการที่ส่งผลให้ไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ดังนั้น จึงต้องมีการติดตามประเมินผลโครงการเพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร โดยการติดตามประเมินผลโครงการจะต้องพิจารณาทั้งผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ มีการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และเพื่อให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย รวมถึงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยรับงบประมาณ โดยสำนักงบประมาณได้จัดวางระบบการติดตามและประเมินผล เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตามและประเมินผล โดยใช้หลักการความถูกต้อง ความครบถ้วน ความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความจำเป็น

ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย สะท้อนภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ การติดตามและประเมินผลโครงการจึงเป็นแนวทางตามกระบวนการปฏิบัติงานอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์โครงการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗ เห็นชอบให้กองยุทธศาสตร์และแผนงานดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการ ประกอบด้วย ๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค และ ๒) ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ติดตามประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค

๑) เพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ และด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๒) เพื่อประเมินผลกระทบเบื้องต้นจากการดำเนินโครงการ

๓) เพื่อทราบปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการ

๒.๒ ติดตามประเมินผลระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ

๑) เพื่อประเมินผลการรับรู้ข้อมูลแจ้งเตือนของระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ ที่มีการติดตั้งระบบฯ แล้ว

๒) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้งานระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ

๓) เพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ

๓. พื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ พื้นที่เป้าหมาย ประกอบด้วย

๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค โดยคัดเลือกโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

๒) พื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ ที่มีการแจ้งเตือนอพยพ (สีแดง)

๓.๒ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ : ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โครงการ ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่โครงการ

๒) โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค : ครู ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้อง

๓) ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ : ประชาชนหรือผู้รู้ในพื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม

๔. วิธีการดำเนินงาน

๔.๑ ขอบเขตการดำเนินงาน

๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค : คัดเลือกโครงการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

๒) ระบบ...

๒) ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ : คัดเลือกจากสถานที่ที่มีการแจ้งเตือนภัยระดับอพยพ (สีแดง) ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – เดือนกันยายน ๒๕๖๖

๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นที่ พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค : ประเมินผลผลิตและความสำเร็จของการดำเนินงาน เมื่อเสร็จสิ้นโครงการว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ บรรลุตามเป้าหมายเพียงใด รวมถึงประเมินผลลัพธ์จากโครงการที่ส่งผลต่อประชาชน

๒) ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ : ประเมินการรับรู้ข้อมูลแจ้งเตือนของระบบฯ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้งานระบบ และรับทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่ติดตั้งระบบฯ

๔.๓ เครื่องมือ

๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นที่ พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ : ข้อมูลทุติยภูมิ และแบบสอบถาม

๒) โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค : ข้อมูลทุติยภูมิ และแบบสัมภาษณ์

๓) ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ : ข้อมูลทุติยภูมิ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

๔.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล : เจ้าหน้าที่กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ร่วมกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. แหล่งงบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปพลางก่อน และงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ หมวดงบดำเนินงาน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ – ธันวาคม ๒๕๖๗

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ ผลการประเมินโครงการอนุรักษ์ พื้นที่ พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค

๑) ทำให้ทราบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ

๒) ทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๓) ทำให้ทราบผลกระทบเบื้องต้นจากการดำเนินโครงการ

๗.๒ ผลการประเมินระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ

๑) ทราบผลสัมฤทธิ์ของระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ

๒) ทราบข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ของกรมทรัพยากรน้ำ

๓) เป็นแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ

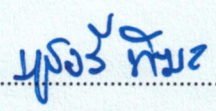
๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๘.๑ ที่ปรึกษาโครงการ

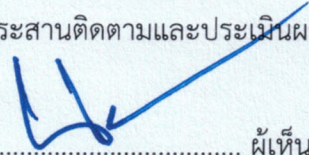
- ๑) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
- ๒) รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
- ๓) ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
- ๔) ผู้อำนวยการกองวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยา
- ๕) ผู้อำนวยการกองพัฒนาแหล่งน้ำ ๑
- ๖) ผู้อำนวยการกองพัฒนาแหล่งน้ำ ๒
- ๗) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ ๑-๑๑

๘.๒ ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑) นางนุชจรี ทิฆะ	ผู้อำนวยการส่วนประสานติดตามและประเมินผล
๒) นางสาวดาริณี วงศ์ชัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓) นางสาวพาจิรัฐต์ เอี้ยวสิริกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๔) นางสาวจิรภัทร อรุณจรัส	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๕) นางสาวปิยะนันท์ ข่ายแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๖) นางสาวเรวดี ทองรักษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๗) นางสาวรุ่งรศมี ศุภกิจชัยศิลป์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๘) นายกรรชัย ทองหอม	เจ้าพนักงานธุรการ

..... ผู้เสนอโครงการ
(นางนุชจรี ทิฆะ)

ผู้อำนวยการส่วนประสานติดตามและประเมินผล

..... ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายณเรศ ชมบุญ)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

..... ผู้อนุมัติโครงการ
(นายณเรศ ชมบุญ)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

ภาคผนวก ข

- รายชื่อโครงการคัดเลือกประเมินผล

**รายชื่อโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ
ที่สมควรคัดเลือกสำหรับประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

ที่	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินโครงการ				งบประมาณ ตามสัญญา (ล้านบาท)	ครัวเรือน ได้รับ ประโยชน์ (ครัวเรือน)
			บ้าน/ หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		
โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ								
1	กพน.1	ปรับปรุงซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ บึงพลาชัย (รายการผูกพันข้ามปี พ.ศ. 2563 - 2566)		หมู่ม่น	สมเด็จ	กาฬสินธุ์	75.2000	2,003
2	กพน.2	อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำกุดตลาดยาว (พื้นที่แก้มลิง) (รายการผูกพันข้ามปี พ.ศ. 2563 - 2566)		มะเฟือง, บ้านจาน	พุทไธสง	บุรีรัมย์	262.9000	625
3	สทน.1	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงาน แสงอาทิตย์จากอ่างเก็บน้ำ ห้วยทรายขาว ระยะ 2	ทาป่าเปา หมู่ที่ 6	ทาปลา ดุก	แม่ทา	ลำพูน	9.9500	45
4	สทน.1	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงาน แสงอาทิตย์อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ปาง	ปาง หมู่ที่ 1	ศรีวิชัย	ลี้	ลำพูน	10.0200	60
5	สทน.3	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำสนับสนุน เกษตรแปลงใหญ่ข้าว	หนองบอน หมู่ที่ 3	บ้านบาก	ดอนตาล	มุกดาหาร	15.5655	224
6	สทน.4	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงาน แสงอาทิตย์หนองบึงบาดาล	บึงบาดาล หมู่ที่ 3	แซง บาดาล	สมเด็จ	กาฬสินธุ์	2.5058	40
7	สทน.5	ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำ จากฝายน้ำล้นลำน้ำเค็ม	ชาด	ดงใหญ่	พิมาย	นครราชสีมา	13.4854	347
8	สทน.7	ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำ	ยางน้ำ กลัดใต้, โปรงวิเชียร หมู่ที่ 1,2	ยางน้ำ กลัดใต้	หนองหญ้า ปล้อง	เพชรบุรี	8.5900	90
9	สทน.8	ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ ฝายน้ำล้นคลองอิตำพร้อมระบบ กระจายน้ำ เพื่อการถ่ายโอนให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		ทุ่งตำเสา	หาดใหญ่	สงขลา	4.7484	298
10	สทน.9	อนุรักษ์ฟื้นฟูหนองลี-หนองทราย	ประดาทอง หมู่ที่ 6	บางลาย	บึงนาราง	พิจิตร	14.9830	240

ที่	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินโครงการ				งบประมาณ ตามสัญญา (ล้านบาท)	ครัวเรือน ได้รับ ประโยชน์ (ครัวเรือน)
			บ้าน/ หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		
11	สทท.10	อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบนนายแจ่ม	หมู่ที่ 6	ลำทับ	ลำทับ	กระบี่	6.9550	120
12	สทท.10	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ แหล่งน้ำสระน้ำห้วยคู	หมู่ที่ 6	ทุ่งหลวง	ละแม	ชุมพร	4.5150	71
13	สทท.11	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำสนับสนุนเกษตรแปลงใหญ่หอมแดง	หมู่ที่ 4	ฟ้าหวน	คีอวัง	ยโสธร	16.2300	106
โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค								
14	สทท.1	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำเพื่อผลิตน้ำสะอาดสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงผาหิ้ง-ศรีคีรีรักษ์ (บ้านดงซ่อม)	บ้านดงซ่อม หมู่ที่ 3	เขียงทอง	วังเจ้า	ตาก	0.4914	298
15	สทท.1	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำเพื่อผลิตน้ำสะอาดสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงผาหิ้ง-ศรีคีรีรักษ์ (บ้านสบบมใต้)	บ้านสบบมใต้ หมู่ที่ 14	เขียงทอง	เมืองตาก	ตาก	0.4905	300
16	สทท.4	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค สนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอู๋	มหาไชยคุ่มใหม่ หมู่ที่ 9	มหาไชย	สมเด็จ	กาฬสินธุ์	0.4481	129
17	สทท.9	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค สนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงน้ำแข่วง	ห้วยอ้อมพัฒนา (ห้วยอ้อมล่าง) หมู่ที่ 13	บ้านเวียง	ร้องกวาง	แพร่	0.4800	119
18	สทท.9	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค สนับสนุนโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง (ศศช.)	ห้วยมอญ หมู่ที่ 8	เรือง	เมืองน่าน	น่าน	0.4800	134

ภาคผนวก ค

- แบบสอบถามการติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟืนฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ
- แบบสัมภาษณ์การประเมินผลการดำเนินงานโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค

สทพ.
โครงการที่
ชุดที่...../.....

แบบสอบถามการติดตามและประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
โครงการอนุรักษ์ ฟันฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

วัตถุประสงค์ : เพื่อติดตามและประเมินผลโครงการปี ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

คำชี้แจง : โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง ให้ครบถ้วน ถูกต้องตามลักษณะของโครงการที่ดำเนินการ

ข้อมูลโครงการ (เจ้าหน้าที่กรอกข้อมูล)	
ชื่อโครงการ.....	
ที่ตั้ง บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....	
ลุ่มน้ำ.....	
งบประมาณ : ตาม พ.ร.บ.ล้านบาท	
ตามสัญญาล้านบาท	
ผลการเบิกจ่ายล้านบาท	
ลักษณะโครงการ	☐ อนุรักษ์ฟันฟูแหล่งน้ำ/ปรับปรุงฟันฟู/ปรับปรุงซ่อมแซม
	☐ อนุรักษ์ฟันฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ/ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์
	☐ ก่อสร้างระบบกระจายน้ำ/ก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์
เริ่มต้นสัญญา.....สิ้นสุดสัญญา.....ขยายสัญญาสิ้นสุดวันที่.....	
ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อ.....ความจุเก็บกักน้ำ ตามแบบแปลน.....ล้าน ลูกบาศก์เมตร	
ปริมาณน้ำที่มีอยู่จริงโดยประมาณ (ขณะเก็บข้อมูล).....ล้าน ลูกบาศก์เมตร	
ประโยชน์ : พื้นที่ได้รับประโยชน์.....ไร่ ครั้วเรือนได้รับประโยชน์.....ครั้วเรือน	

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ (1) ชาย ☐ (2) หญิง

1.2 อายุ ☐ (1) ต่ำกว่า 30 ปี ☐ (2) 30 - 39 ปี ☐ (3) 40 - 49 ปี
☐ (4) 50 - 59 ปี ☐ (5) มากกว่า 60 ปี

1.3 ระดับการศึกษา

☐ (1) ไม่ได้เรียนหนังสือ ☐ (2) ประถมศึกษา ☐ (3) มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ (4) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ☐ (5) ปวส./อนุปริญญา ☐ (6)ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

1.4 อาชีพหลักของครัวเรือน (เลือก 1 อาชีพ)

☐ (1) เกษตรกร ☐ (2) รับจ้าง
☐ (3) ธุรกิจส่วนตัว เช่น ค้าขาย ฯลฯ ☐ (4) ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ
☐ (5) พนักงานเอกชน ☐ (6) อื่นๆ ระบุ.....

1.5 รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน

(1) ก่อนมีโครงการ.....บาท/เดือน

(2) หลังมีโครงการ.....บาท/เดือน

1.6 นอกจากโครงการแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำก่อสร้าง ท่านใช้น้ำอุปโภคบริโภค หรือใช้น้ำเพื่อการเกษตรจากแหล่งน้ำใดบ้าง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ (1) น้ำฝน ☐ (2) ประปาหมู่บ้าน ☐ (3) การประปาส่วนภูมิภาค
☐ (4) บ่อน้ำตื้น ☐ (5) น้ำบาดาล ☐ (6) ชื่อน้ำขวด/น้ำถัง/รถน้ำ
☐ (7) ระบบชลประทาน ☐ (8) อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน ระบุชื่อ.....
☐ (9) อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ด้านคุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจในกระบวนการรับฟังความคิดเห็น

2.1 ก่อนดำเนินโครงการท่านได้มาร่วมประชุม/รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของกรมทรัพยากรน้ำหรือไม่

- ☐ (1) เข้าร่วม ตอบข้อ 2.2 ☐ (2) ไม่ได้เข้าร่วม ข้ามไปตอนที่ 3
☐ (3) ไม่ได้เข้าร่วมแต่คนในครอบครัวเข้าร่วม ข้ามไปตอนที่ 3

2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ (การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการของเจ้าหน้าที่)

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
(1)	เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการมาปฏิบัติหน้าที่			
(2)	เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส			
(3)	เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการครบถ้วนชัดเจน เช่น เหตุผลความจำเป็นของโครงการ สถานที่ดำเนินการ ขั้นตอนระยะเวลาดำเนินการ ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ประมาณการใช้จ่ายและแหล่งที่มาของเงิน เป็นต้น			
(4)	เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ			
(5)	เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัย ได้ตรงประเด็นและชัดเจน			
(6)	เจ้าหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะ/ความต้องการของประชาชน			

ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 เลือกตอบตามลักษณะโครงการ

ตอนที่ 3 ลักษณะพื้นที่/สภาพปัญหา ก่อนดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ และความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตโครงการฯ

3.1 พื้นที่ก่อนดำเนินโครงการเป็นแหล่งน้ำเดิมหรือไม่

- ☐ (1) เป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ฯลฯ
☐ (2) ไม่ได้เป็นแหล่งน้ำเดิม แต่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม

3.2 ก่อนดำเนินโครงการ แหล่งน้ำมีปัญหา อย่างไร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ (1) ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ
☐ (2) ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง ระบุเดือน.....
☐ (3) ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว)
☐ (4) ดินเซิน/มีตะกอนดินทับถมมาก
☐ (5) มีวัชพืชปกคลุม
☐ (6) ตลิ่งถูกกัดเซาะ
☐ (7) น้ำเสีย (มีสี และ/หรือ มีกลิ่น)
☐ (8) อื่น ๆ ระบุ.....

3.3 ความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
(1)	พื้นที่ก่อสร้าง/ขุดลอกแหล่งน้ำมีความเหมาะสม			
(2)	แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม			
(3)	รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางน้ำเข้า			
(4)	คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง และเป็นถนนในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร			
(5)	แหล่งน้ำมีความจุเก็บกักน้ำเพิ่มมากขึ้น			
(6)	ระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้างมีความเหมาะสม ไม่ล่าช้า			
(7)	การนำน้ำไปใช้มีความสะดวก			
(8)	การดำเนินโครงการทำให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการ			

ตอนที่ 4 ลักษณะพื้นที่/การนำน้ำไปใช้ ก่อนดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำ และความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตโครงการฯ

4.1 ก่อนดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำ แหล่งน้ำเดิมเป็นอย่างไร

- ☐ (1) เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ ชื่อ
- ☐ (2) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ระบุ
- ☐ (3) เป็นการต่อยอดจากโครงการแหล่งน้ำของหน่วยงานอื่น ระบุ
- ☐ (4) อื่นๆ

4.2 ก่อนดำเนินโครงการระบบกระจายน้ำ ท่านนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรด้วยวิธีใด

- ☐ (1) สูบด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง
ค่าใช้จ่ายบาท/เดือน
- ☐ (2) สูบด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้ไฟฟ้า
ค่าใช้จ่าย.....บาท/เดือน
- ☐ (3) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ
- ☐ (4) อื่นๆ ระบุ

4.3 ความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตโครงการระบบกระจายน้ำ

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
(1)	ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่			
(2)	ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่ที่กำหนด/พื้นที่เพาะปลูก			
(3)	สถานที่ตั้งระบบกระจายน้ำมีความเหมาะสม			
(4)	การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถใช้งานได้ ไม่ขัดข้อง			

ตอนที่ 5 การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำหลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ

5.1 หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ท่านได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำหรือไม่

☐ 1) ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจาก

- ☐ (1) พื้นที่ทำการเกษตรหรือพื้นที่อยู่อาศัย อยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ไม่มีระบบส่งน้ำไปถึงพื้นที่
- ☐ (2) ในรอบปีที่ผ่านมามีน้ำในแหล่งน้ำ
- ☐ (3) อื่นๆ ระบุ.....

กรณีไม่ได้ใช้ประโยชน์ ข้ามไปตอบตอนที่ 6

☐ 2) ได้ใช้ประโยชน์ ระบุ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ (1) ใช้เพื่อการเกษตร (ปลูกพืช, เลี้ยงสัตว์/ประมง) **ตอบรายละเอียดในข้อ 5.2**
- ☐ (2) ใช้อุปโภคในครัวเรือน เช่น ล้างจาน ซักผ้า ล้างรถ ฯลฯ
- ☐ (3) ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบ เพื่อผลิตน้ำประปาในหมู่บ้าน
- ☐ (4) จับสัตว์น้ำ

5.2 กรณีใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตร

☐ 1) ใช้ประโยชน์สำหรับการปลูกพืช

(1) ระบุชนิดพืช..... พื้นที่ในการเพาะปลูก ไร่
ผลผลิต กิโลกรัม/ไร่

จำนวนรอบในการเพาะปลูก/เก็บเกี่ยวผลผลิต ครั้ง/ปี

- ☐ นำไปขาย ราคาเฉลี่ย.....บาท/กิโลกรัม
- ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน)

(2) ระบุชนิดพืช..... พื้นที่ในการเพาะปลูก ไร่
ผลผลิต กิโลกรัม/ไร่

จำนวนรอบในการเพาะปลูก/เก็บเกี่ยวผลผลิต ครั้ง/ปี

- ☐ นำไปขาย ราคาเฉลี่ย.....บาท/กิโลกรัม
- ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน)

(3) ระบุชนิดพืช..... พื้นที่ในการเพาะปลูก ไร่
ผลผลิต กิโลกรัม/ไร่

จำนวนรอบในการเพาะปลูก/เก็บเกี่ยวผลผลิต ครั้ง/ปี

- ☐ นำไปขาย ราคาเฉลี่ย.....บาท/กิโลกรัม
- ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน)

☐ 2) การเลี้ยงสัตว์/ประมง

(1) ระบุชนิดสัตว์..... จำนวน ตัว/บ่อ/.....

- ☐ นำไปขาย รายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน)

(2) ระบุชนิดสัตว์..... จำนวน ตัว/บ่อ/.....

- ☐ นำไปขาย รายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน)

(3) ระบุชนิดสัตว์..... จำนวน ตัว/บ่อ/.....

- ☐ นำไปขาย รายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย (บริโภคในครัวเรือน)

5.3 ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนของท่าน เพิ่มขึ้น/ลดลง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ (1) สภาพเศรษฐกิจ
- ☐ (2) ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูก เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายาฆ่าแมลง ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าสูบน้ำ ฯลฯ
- ☐ (3) ปัญหาด้านสภาพอากาศ เช่น ฝนตกหนัก น้ำท่วม ฯลฯ
- ☐ (4) ความผันผวนของราคาพืชผลทางการเกษตร

5.4 การใช้ประโยชน์จากโครงการระบบกระจายน้ำ

5.4.1 หลังมีโครงการระบบกระจายน้ำ ท่านนำน้ำไปใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรด้วยวิธีใด

☐ (1) ใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำ :

☐ (1.1) ไม่มีค่าใช้จ่าย ☐ (1.2) มีค่าใช้จ่ายบาท/เดือน

☐ (2) สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้น้ำมันเชื้อเพลิง : ค่าใช้จ่ายบาท/เดือน

☐ (3) สูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้ไฟฟ้า : ค่าใช้จ่าย.....บาท/เดือน

☐ (4) เปิดบานประตูโดยใช้แรงดันธรรมชาติ

☐ (5) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ
ไม่มีระบบส่งน้ำไปถึงพื้นที่

☐ (6) อื่นๆ ระบุ

5.4.2 โครงการระบบกระจายน้ำ เกิดประโยชน์กับท่านอย่างไร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ (1) เกิดความสะดวกและประหยัดเวลาในการนำน้ำมาใช้พื้นที่แปลงเกษตร

☐ (2) ประหยัดค่าใช้จ่าย (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าไฟฟ้า)

☐ (3) สามารถปลูกพืชผักสวนครัวใช้น้ำน้อย หมุนเวียน และมีน้ำในการเพาะปลูกไม่ขาดช่วง

☐ (4) ได้ใช้ประโยชน์น้อย/ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ

☐ (5) อื่นๆ ระบุ

ตอนที่ 6 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการในภาพรวม

ที่	ประเด็น	ระดับ			ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
(1)	การก่อสร้างโครงการช่วยให้ครัวเรือนมีน้ำใช้สำหรับทำการเกษตร หรือมีน้ำกินน้ำใช้เพียงพอต่อความต้องการในระดับใด				
(2)	การก่อสร้างโครงการช่วยในการบรรเทาปัญหาภัยแล้ง-น้ำท่วม หรือสามารถลดความเสี่ยง/รองรับสถานการณ์ภัยแล้ง-น้ำท่วม ในอนาคตได้ ในระดับใด				
(3)	การก่อสร้างโครงการช่วยให้ความเป็นอยู่ของท่าน (ด้านคุณภาพชีวิต) ดีขึ้น ในระดับใด				
(4)	การก่อสร้างโครงการช่วยให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรของท่าน (ด้านผลผลิต) ดีขึ้น ในระดับใด				
(5)	การก่อสร้างโครงการช่วยให้ระบบนิเวศ/สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ดีขึ้น ในระดับใด				

ที่	ประเด็น	ระดับ			ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
(6)	การก่อสร้างโครงการส่งผลให้คุณภาพน้ำ ดีขึ้น ในระดับใด				
(7)	การก่อสร้างโครงการช่วยลดการย้ายถิ่นฐานของแรงงานในพื้นที่ ระดับใด				
(8)	การมีระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ในระดับใด				

ตอนที่ 7 การดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินโครงการ/การมีส่วนร่วมของประชาชน

7.1 หลังดำเนินโครงการ ชุมชนของท่านมีกลุ่มผู้ใช้น้ำหรือไม่

☐ 1) มี ชื่อกลุ่ม..... จัดตั้งเมื่อ.....

☐ 2) ไม่มี

2.1) ระบุผู้ดูแล

☐ (1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแล

☐ (2) คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล

☐ (3) คณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล

☐ (4) ประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ

2.2) หากไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ ต้องการให้จัดตั้งหรือไม่

☐ (1) ต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ☐ (2) ไม่ต้องการ

7.2 กรณี ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

มีผู้ดูแล/บำรุงรักษา ชื่อ-สกุล..... เบอร์โทร.....

7.3 ชุมชนของท่านมีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึง/เป็นธรรม หรือไม่

☐ (1) มีการแบ่งปัน

☐ (2) มีการพิพาทเรื่องการใช้น้ำ/แย่งกันใช้น้ำ

7.4 ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาแหล่งน้ำอย่างไร

ที่	ประเด็น	มีส่วนร่วม	ไม่มีส่วนร่วม
(1)	ร่วมบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เช่น ร่วมกำจัดวัชพืช ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ไม่ทิ้งขยะ		
(2)	ร่วมดูแล ตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำและอาคารประกอบเบื้องต้น		
(3)	ร่วมกันซ่อมแซม กรณีพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำ ทางน้ำเข้า		
(4)	หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัวของโครงสร้างคอนกรีตและอาคารประกอบ รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น		

ตอนที่ 8 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

หน่วยงาน..... กรมทรัพยากรน้ำ

เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....

แบบสัมภาษณ์
การประเมินผลการดำเนินงานโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค
กรมทรัพยากรน้ำ

วัตถุประสงค์ : (1) เพื่อประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ และผลสัมฤทธิ์ ในการดำเนินงานโครงการฯ
(2) เพื่อรับทราบ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับเจ้าหน้าที่กรอก	
ชื่อโครงการ.....	สำนักงานทรัพยากรน้ำที่
ที่ตั้ง บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....	
ปีงบประมาณที่ดำเนินการ พ.ศ.	งบประมาณล้านบาท
เริ่มต้นสัญญา (วัน/เดือน/ปี)	สิ้นสุดสัญญา (วัน/เดือน/ปี)
ขยายสัญญา ถ้ามี (วัน/เดือน/ปี)	ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อ (วัน/เดือน/ปี)
จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับประโยชน์	หมู่บ้าน
จำนวนประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์.....	คน
จำนวนครู/นักเรียน ที่ได้รับประโยชน์.....	คน

ตอนที่ 1 ผู้เข้าร่วมตอบแบบสัมภาษณ์ (ครู ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้อง)

1. ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

- ☐ (1) ครู จำนวน คน
- ☐ (2) ผู้นำชุมชน จำนวน คน
- ☐ (3) ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ จำนวน คน
- ☐ (4) ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน คน
- ☐ (5) เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำ จำนวน คน
- ☐ (6) อื่นๆ ระบุจำนวน คน

ตอนที่ 2 ก่อน ดำเนินโครงการ

2.1 ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านน้ำอุปโภคและบริโภค อย่างไรบ้าง (เช่น ไม่มีน้ำใช้ น้ำไม่เพียงพอ น้ำไม่สะอาด มีน้ำแต่ขาดระบบฯ ในการนำน้ำมาใช้ มีระบบฯ แต่ชำรุด ฯลฯ)

2.2 ก่อนดำเนินโครงการ ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ ใช้น้ำจากแหล่งใดในการอุปโภคและบริโภค (เช่น น้ำจาก บ่อบาดาล น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ชี้น้ำ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

2.3 ก่อนดำเนินโครงการ ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่มีค่าใช้จ่ายในการจัดหาน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค หรือไม่ (หากมีค่าใช้จ่าย เฉลี่ยคิดเป็นกี่บาท/เดือน/ครัวเรือน)

.....

.....

.....

2.4 ก่อนดำเนินโครงการ มีการประชุมชี้แจง/รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือไม่

.....

.....

.....

2.5 ในพื้นที่มีโครงการอื่นในลักษณะเดียวกันหรือมีการขอรับสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการในลักษณะเดียวกันจากหน่วยงานอื่น อีกหรือไม่

.....

.....

.....

2.6 ก่อนดำเนินโครงการมีการตรวจคุณภาพน้ำดิบหรือน้ำต้นทุนที่จะนำมาใช้กับระบบกระจายน้ำสะอาดหรือไม่

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 หลัง ดำเนินโครงการ

3.1 ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค หรือไม่ และการดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือไม่ อย่างไร (เทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ในตอนขอรับการสนับสนุนงบประมาณ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 หลังดำเนินโครงการ ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ได้นำน้ำจากระบบกระจายน้ำสะอาดที่กรมทรัพยากรน้ำ
ดำเนินการหรือไม่ หากใช้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมหรือไม่ หากไม่ได้ใช้สาเหตุเพราะอะไร

.....

.....

.....

หากประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ใช้น้ำอุปโภคและบริโภคจากแหล่งอื่นเป็นหลัก (ที่ไม่ใช่จากโครงการระบบ
กระจายน้ำสะอาดที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการ) มีค่าใช้จ่ายในการจัดหาเพื่ออุปโภคและบริโภค หรือไม่
(หากมีค่าใช้จ่าย เฉลี่ยคิดเป็นเป็นกิโลบาท/เดือน/ครัวเรือน)

.....

.....

.....

.....

3.3 ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่มีชุดตรวจคุณภาพน้ำเบื้องต้นหรือมีหน่วยงานดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อส่งตรวจ
คุณภาพน้ำ หรือไม่ (เช่น กรมทรัพยากรน้ำ กรมอนามัย หน่วยงานท้องถิ่น ฯลฯ)

.....

.....

.....

หากมี ความถี่ในการเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจคุณภาพน้ำ ครั้ง/..... เดือน/ปี

หน่วยงานใดเป็นหน่วยดำเนินการในการตรวจคุณภาพน้ำ (เช่น กรมทรัพยากรน้ำ กรมอนามัย สำนักงาน
สิ่งแวดล้อม สถาบันการศึกษา ฯลฯ)

สอบถามเจ้าหน้าที่ สทน. กรณีกรมทรัพยากรน้ำเป็นหน่วยงานเก็บตัวอย่างและตรวจคุณภาพน้ำ หน่วยงาน
ใช้หลักเกณฑ์อะไรในการตรวจวัดคุณภาพน้ำ (เช่น เกณฑ์คุณภาพน้ำประปา กรมอนามัย พ.ศ. 2563/ มาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมน้ำบริโภค มอก. 2547 – 2549/ มาตรฐานน้ำดื่ม อย.)

.....

.....

สอบถามเจ้าหน้าที่ สทน. มีแผนการตรวจประเมินคุณภาพน้ำ หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.4 หลังก่อสร้างโครงการแล้วเสร็จ ปริมาณน้ำดิบหรือน้ำต้นทุนในพื้นที่มีเพียงพอสำหรับโครงการระบบกระจายน้ำ
สะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภคตลอดฤดูแล้ง หรือไม่

.....

.....

.....

3.5 หลังก่อสร้างโครงการแล้วเสร็จ ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่มีความต้องการน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคเพิ่มเติมอีกหรือไม่

.....

.....

.....

3.6 นอกจากการใช้ประโยชน์จากระบบกระจายน้ำสะอาดในด้านอุปโภคและบริโภคแล้ว มีการใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตร/อุตสาหกรรม/การท่องเที่ยว อีกหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.7 โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภคของกรมทรัพยากรน้ำ สามารถทดแทนแหล่งน้ำอุปโภคและบริโภคที่มีอยู่เดิมได้ หรือไม่

.....

.....

.....

3.8 ท่านพอจะทราบปริมาณการใช้น้ำจากระบบกระจายน้ำสะอาดในแต่ละวันของประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่เฉลี่ยในภาพรวม หรือไม่ ประมาณ ลบ.ม./เดือน/ครัวเรือน

.....

.....

.....

3.9 ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่มีการวางแผนการใช้น้ำ หรือมีมาตรการในการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการใช้งาน หรือเพียงพอต่อประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.10 ประชาชนหรือชุมชนมีการตั้งผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ หรือไม่

.....

.....

(ถ้ามี) นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล เบอร์โทร

3.11 หลังดำเนินโครงการแล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้องมีการชี้แจง ฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ หรือมีคู่มือเกี่ยวกับการใช้งานระบบให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.12 หากพบปัญหาในการใช้งานระบบ (ชำรุด/เสียหาย) หรือปัญหาในการนำน้ำมาใช้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/ผู้ดูแลโครงการมีการแก้ไขปัญหา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.14 ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินการก่อสร้างโครงการ

.....

.....

.....

ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินการบริหารการใช้น้ำ

.....

.....

.....

ปัญหา อุปสรรค ในการดูแลบำรุงรักษาโครงการ

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจในการดำเนินโครงการ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4.1 โครงการมีความจำเป็นต่อนักเรียน ครู หรือประชาชนโดยรอบโรงเรียนที่ได้รับโครงการ					
4.2 การดำเนินโครงการสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภคในพื้นที่ได้					

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4.3 ครู/นักเรียน หรือประชาชนมีน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภคได้อย่างเพียงพอ					
4.4 การดำเนินโครงการทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดหาน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค					
4.5 ระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภคของกรมทรัพยากรน้ำ มีความสะอาด สามารถนำน้ำไปใช้เพื่ออุปโภคและบริโภคได้ ปราศจากกลิ่นสีและรสที่ไม่เป็นที่ยอมรับ					
4.6 จุดหรือบริเวณที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่					
4.7 การนำน้ำไปใช้เพื่ออุปโภคและบริโภคมีความสะดวก					
4.8 ระยะเวลาในการดำเนินการติดตั้งระบบเป็นไปตามกำหนด					
4.9 สอบถามผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ ระบบกระจายน้ำสะอาดและระบบกรองน้ำสามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ไม่มีอุปกรณ์ชำรุดเสียหาย/อุปกรณ์มีความคงทน					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5.1 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

5.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากครู ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลโครงการในพื้นที่ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

.....

ส่วนประสานติดตามและประเมินผล
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมทรัพยากรน้ำ

เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูล

ชื่อ-สกุล

ภาคผนวก ง

- รูปภาพการลงพื้นที่ประเมินผล

รูปภาพผลงานที่การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟันฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โครงการอนุรักษ์ ฟันฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ และโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ

1. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำบึงพลาชัย ต.หม่มน อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์

2. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำกุดตลาดยาว (พื้นที่แก้มลิง) ต.มะเฟือง, ต.บ้านจาน อ.พุทไธสง จ.บุรีรัมย์

3. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์จากอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขาว ระยะ 2 บ้านทาป่าเปา หมู่ที่ 6 ต.ทาปลาดุก อ.แม่ทา จ.ลำพูน

4. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ปาง บ้านปาง หมู่ที่ 1 ต.ศรีวิชัย อ.ลี้ จ.ลำพูน

5. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำสนับสนุนเกษตรแปลงใหญ่ข้าว บ้านหนองบอน หมู่ที่ 3 ต.บ้านบาก อ.ดอนตาล จ.มุกดาหาร

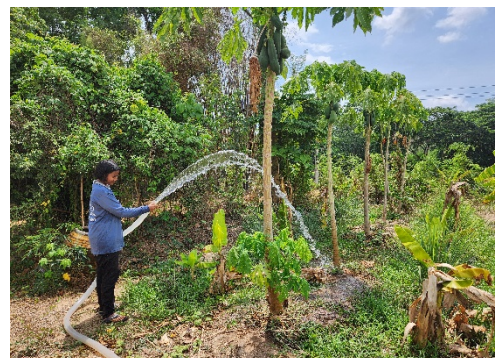
6. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์หนองบึงบาดาล บ้านบึงบาดาล หมู่ที่ 3 ต.แซงบาดาล อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์

7. โครงการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำจากฝายน้ำล้นลำน้ำเค็ม บ้านขาด ต.ดงใหญ่ อ.พิมาย จ.นครราชสีมา

8. โครงการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำ บ้านยางน้ำก่ดใต้, โปรงวิเชียร หมู่ที่ 1,2 ต.ยางน้ำก่ดใต้ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี

9. โครงการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพฝายน้ำล้นคลองอิตำพร้อมระบบกระจายน้ำ เพื่อการถ่ายโอน
ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต.ทุ่งตำเสา อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

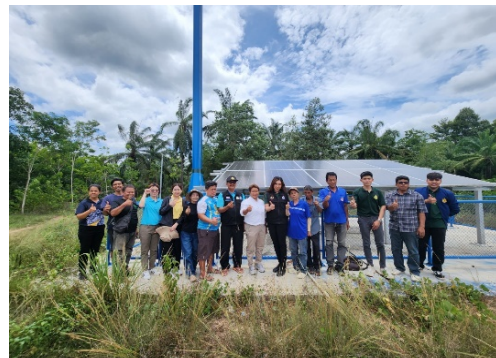
10. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองลี-หนองทราย บ้านประดาทอง หมู่ที่ 6 ต.บางลาย อ.บึงนาราง จ.พิจิตร

11. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำบนนายแจ่ม หมู่ที่ 6 ต. ลำทับ อ.ลำทับ จ.กระบี่

12. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ แหล่งน้ำสระน้ำห้วยคู หมู่ที่ 6 ต.ทุ่งหลวง อ.ละแม จ.ชุมพร

13. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำสนับสนุนเกษตรแปลงใหญ่หอมแดง หมู่ที่ 4 ต.ฟ้าหวน อ.ค้อวัง จ.ยโสธร

โครงการระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค

1. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำเพื่อผลิตน้ำสะอาดสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ผาผึ้ง-ศรีศรีรักษ์ (บ้านดงซ่อม) หมู่ที่ 3 บ้านดงซ่อม ต.เชียงทอง อ.วังเจ้า จ.ตาก

2. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำเพื่อผลิตน้ำสะอาดสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงผาหิ้ง-ศรีคีรีรักษ์ (บ้านสอยมใต้) หมู่ที่ 14 บ้านสอยมใต้ ต.เชียงทอง อ.วังเจ้า จ.ตาก

3. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค สนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอู๋
บ้านมหาไชยคุ่มใหม่ หมู่ที่ 9 ต.มหาไชย อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์

4. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค สนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูง แบบโครงการหลวงน้ำแขวง บ้านห้วยอ้อมพัฒนา (ห้วยฮ่อมล่าง) หมู่ที่ 13 ต.บ้านเวียง อ.ร้องกวาง จ.แพร่

5. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค สนับสนุนโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ โครงการหลวงในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง (ศศช.) บ้านห้วยมอย หมู่ที่ 8 ต.เรือง อ.เมืองน่าน จ.น่าน

